

310430 వ తది న ము ప్ర క టి ౦ వ (బ డు ను.

Vol. 8. } చెన్న పట్టణము 1921 వ సం॥ డిశంబరు నెల 26 తేది సోమవారము } No. 221.
నంపుటము. ౮ } చు ర్క తి నా మ స ౦ వ త్ప ర మా ర్గ శి ర మా స బ హు శ ద్వా ద శి ౧౨. } సంచిక ౨౨౧

“ప్ర శ స్త మై న ఎ న్ గ త్ బ ర్త”

రైన్ మెషి నరి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టోను నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు నులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చు నట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవ.

ఫోను నెం 108

తంతివిలాసము, ఎంజిను మద్రాసు

నెం 9, నెకండు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో(ఇండియా)లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయముగలదు. నులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోసానిలైలము

పీచా 1-3 0-12-0.

తామరలైలము

శబ్ది 1-3 0-6-0

వండ్ల పొడి

శబ్ది 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి మదరాసు.

ఓటో మోహిని

2833

మీరు బహుటాగోయ వచ్చినకొద్దీ చాలా బడలికయందు సమయములో నైనను వెండిండ్లు విందులు కయములలో నైనను ఈ ఆర్త్రయను యుపయోగించిన మంచి రోజుపువ్వుముల వాసనను యిచ్చి మనముకు ఆంబు సుముఖమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోబినియా లైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుటకు గచ్చిన శీత్రములకు చలనము సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతి కుటుంబములోను అవశ్యకము. ఎల్లచోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటోమోహిని ధర బుడ్డి 1-3 రూ 2, 1, 0-12-0, 0 8-

రోబినియా లైలముధర బుడ్డి 1-3 రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras, ప్రియుం కంపెనీ, 6 బందరుస్థి, మదరాసు

“కత్తికట్టలు”

వెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గాని. సాగవైనది. 1-3 రూ 4-8-0.

దేవుని కొనుదాకి 1టి ఉచితము పోటీజీభిర్మువేరే. వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి

బాదాన్య పంపనలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అంకు కో, కట్టర్స్ ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

వెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

వెద్దాపురం ఆఫ్ డ్రెస్: “ఇండస్ట్రీస్” వెద్దాపురం.

ఏకమూలికాగ్రహణమునకు - సర్వోగములకును

వైద్యుల సహాయము లేకనే ఆరోగ్య మొనగడి

“దేవామృతరసము”

(3212)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నుపశంఖించబడి తనమూలికలచేత నూతనముగ తయారుచేసి తనతలుగా విక్రయింపబడుచున్నది. ఏవిధ మైన వర్షములేక మనుష్యులకు నచ్చెను సకలరోగములను బాగుజేసి ఆరోగ్యతాపత్రికలను బడసియున్నది. ఉపయోగించెడి విధానమును బుడ్డి వెంట పంపబడును. అర అవుణ్సు బుడ్డి ౧ కి రు ౨. కాలు అవుణ్సు బుడ్డి రూ ౧ మాత్రము. డి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. కలయు వారలు

దేవామృతరసము కంపెనీ,

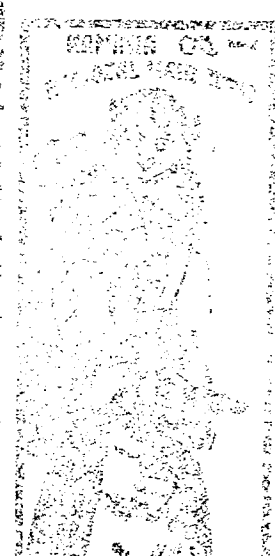
(హైద్రాబాదు: ముఖ్యస్థల నరసింహావధానము గారు, కారు, ఎస్. వి. ఆర్. తిరుదివాడల్లి బిల్డా.

స్వ రాజ్య గ్రంథములు

నూతన ప్రచురణములు

- (1) చిత్తరంజనదాసు జీవితము 0-4-0
(ప్రస్తుతము కారాగృహమున నుండునైన కార్మికులను అభ్యర్థించి జీవితము రచనచేయునుగ వ్రాయబడినది.
- (2) లాలా లజపతిరాయి జీవితము 0-6-0
(అవ్వూనా నున్నది.) మీ అర్థరసము వెంటనే పంపును.
- (3) సుహృద్దాత జీవితము (అవ్వూనా నున్నది) 0-6-0
- (4) భారతదేశానరచామృతము 0-8-0
వార్షికోపగ్రంథములందీ ఆంధ్రరంజనము. భారతీయుల వైభవము, మహాత్మ్యము, ఆధ్యాత్మికశక్తి, నిరపరాధవిజ్ఞానము వార్షికోపగ్రంథముగ వర్ణించబడినవి.
- (5) ఆరోగ్యసాధనము మహాత్మి గాంధీ విరచితము 0-8-0

ఇండియా ఏజన్సీ బీరో, ట్రిప్లికేను, మదరాసు.

కామినీయా ఆయుర్యము (రిజిస్టర్)

కలకత్తాలోని నూతన పౌరసత్వమును కలిగించి వానిని బాగుగా నెంచబడిన డి. పి. చార్జి కలకత్తాలోని కలకత్తా పౌరసత్వము. ఇక్కడమునకు వచ్చి అందరినీ చూడము. మెదడునకు చాలవల్లభనమును కలిగించును. తరి మెదడు కలకత్తా కలకత్తా కలకత్తా పౌరసత్వమును పోగొట్టి నూతన గాంతిని కలిగించును.

కామినీయా ఆయుర్యము కలకత్తాలోని అన్నిటిలోనూ ప్రత్యేకము. శ్రీలక్ష్మి వ్యవస్థాపకత్రు, కలకత్తాలోని కలకత్తా పౌరసత్వము మొదలగునవి.

కలకత్తా పౌరసత్వమును కలిగించును.

కలకత్తా పౌరసత్వము 1-0-0 డి. పి. చార్జి 0-5-0 అవకాశము. మామూలు 2-10-0 డి. పి. చార్జి రు 0-12-0 అవకాశము. డి. పి. చార్జి మామూలు కలకత్తా పౌరసత్వము 0-2-0 ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లో-యూనియను డ్రగ్ అండు కెమిక్సు కంపెనీ

D 126 W 100. 150 అచ్యుతపేట బాంబాయి.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆధార్య గ్రంథములో బర్మీని గారడి, యోగవృత్తి, కుశలమునకు, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంద్రకాండము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చీట్ల పేక తమామలు విశిష్ట విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయమయ్యేముట్లు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో నమాధిపతులు, కరీరములేని కలకత్తాలోని మామలాడించుట, భూమిపై గలములపై గానిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విశిష్టతములు అనేకములు ఉన్నవి. ఈ గ్రంథమును నడిపిని అభ్యర్థించుచుగా కుజిన్ వేయగలరని గాఢరంజనముచేయున్నాము. వీరి కల రూ 4-0-0 బి. (2118-693) డి. ఆర్. బాగ్గేజం నాయుడు, 20 గో. (గుంటూరుజిల్లా).

వ సి ధ

వైద్యగ్రంథములు.

ఆంగ్లో-మైద్యునింతానాటి రూ 4

ఆంగ్లో-మైద్యునింతానాటి రూ 3

ఆంగ్లో-మైద్యునింతానాటి రూ 1

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యవర్ణి అ 12

సేతు బ్రహ్మ, మైలాపూరు, ముద్రాను.

కావలెను

మా జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిచ్చు నట్టి మదనముంజరి మాత్రలను విక్రయించుటకు కిన్ వాసర్లు, ఏవంటు కావలెను.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 27, చీనాబజారుగొడ్డు, మదరాసు.

మలయ చంద్ర సము

గనేరియా అను సెగరోగమునకు మౌఖిక వర్ణములేను. సివికారోగములేను ఎటువై, కేలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు భాగాలుగా మూడు. శ్రీలక్ష్మి మునుప వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోధము. డబ్బీ 1-5 కల 2-4-6

1 కందిరి (మలయచంద్రమున కనుపొందు) టెన్సు 8-0-0

శ్రీ పాద చారి పంచాంగము

మందుల సువర్ణ పంచాంగము అవ్వూనా నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క పుత్రుల లందఱు సెగినజే. ప్రతి 1-5 0-2-5; నాజుగుప్రతులకు తక్కువ వీ.పి. చేయను ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. 12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరితమున కొరకవు. గంధర్వపార్వతీ, రామచంద్రం, (నోదావరీ)

వైద్యులకు అవకాశములు

ధర్మభండమున అనేక స్వర్ణపతకములను మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములను పొందిన వైద్యులకు వందీత

డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువటి

కందుకోజులలో సెగరోగములను పోగొట్టి మర్మస్థానమునుండి వెలువడు విషజలప్రాసము వాపును. కీర్తనము నుండి వాధింపుచున్న వ్యాధియందు వారముదినములు సేపించిన రోగిని మిక్కిలి మంచిస్థితికి తెచ్చుట నిస్సంశయము. సీసా 1-8 రు 1-12-0.

అశోకవటి

(శ్రీలక్ష్మి సుదీపి)

శ్రీలక్ష్మి వ్యాధింపుచు ఋతుశూలము, అస్తికముల కునుకురోములను, గర్భాశయ ప్రణాళిలను దూరము చేయును. దీనినుండి అనేక ముఖ్య సత్వతానమును పొందిరి. వెలు 2-8 1-5 0-14 0.

సుఖివరేచనవటి

మలబద్ధమును పోగొట్టి కరీరమునకు తెంపును కలిగించును. వెలు బుడ్డి 1-5 0-10-0.

వ్యాకేంకు పోస్టుభర్తలకు ప్రత్యేకము. కార్మికులగు ఉచితము.

తాళిసాదిచూ

(కార్తవీర్యసంహిత)

తాళిసాదిచూర్ణము క్యాసకోములకు బలమిచ్చును. దగ్గు ఎర్రూపిరోగమును పోగొట్టును. తాళిసాదిచూర్ణము దగ్గుతో కూడిన వ్యంఘము, వాంతులను, అతిసారమును పోగొట్టును. తాళిసాదిచూర్ణము తుల్యరోగములలో మిక్కిలి యుపయోగకరము. తాళిసాదిచూర్ణము స్త్రీలకు, గ్రహణరోగము, పాండురోగములను పోగొట్టును. తాళిసాదిచూర్ణము చిన్నపిల్లలకు కరుమచ్చు జలుబుల దగ్గుల పోగొట్టును. తాళిసాదిచూర్ణము గర్భిణీశ్రీలకు వచ్చు అరుచిని, వాంతులను పోగొట్టును. తాళిసాదిచూర్ణము గంతుక రామకొనిపోవుట, వ్యంఘ రహితము మొదలగు గొంతుసంబంధమైన వ్యాధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును. వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు. (సోను) చూరము 10 రు 1-8-0 పోస్టు 50-8 0-8-0 మొదటిగల డైరెక్టరు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేదపార్వతి, లిమిటెడ్, 11 హార్లెస్రోడ్, మామలాడి, మద్రాసు. కార్మికులగు ఉచితముగా పంపబడును.

నేత్రేంద్రియము - దీనిసంరక్షణ

ఇది యొక శ్రోత్రపుష్టము. కన్నులను పతివారికి అత్యావశ్యకము. వెలు పోస్టుగక రు. 0-4-0.

(3197) వల్లూరి పద్మనాభరాజు, కాకినాడ.

సూరతు మునిసిపాలిటీ ప్రభుత్వ దౌర్జన్యము.

ఈ త్రైత్య ప్రభుత్వములు

నూతన 19-12-21:- కడచినదియు సూరతు చరిత్రమునకే గాక భారతీయచరిత్రమునకంతయు వింతయైన దినుము. 17 వ తేదీన కమిషనర్, ప్రాంటుగామీ జ్ఞానసురంచి, సూరతు రాష్ట్రీయ కేలా వనిమండల పాఠశాలను, తాళములు పగులగొట్టి తెరిచినది ఇది నరకే ప్రకటింపబడినది. క్రింద ప్రచురించిన యు త్రైత్య ప్రభుత్వ ములు గమనించిన ప్రాంటుగామీ కార్యవిధానము గాగలగు. సూ రతు రాష్ట్రీయ కేలానిమండలముయొక్క పాఠశాలల నాయన స్త్రీనికొనుటకు హక్కులేదు. ఎట్లు ఏవైనో ఎచ్చటను (వాత పూర్వముగ జూతలేదు. మునిసిపాలిటీవారు పాఠశాల లను మండలమువారికి చెందజేసిననుమాట సంగీకరింపక మునిసి పాలిటీవారి యధీనముక్రిందనే యున్నట్లు తలచి చర్య తీసి కొనెను. 17 వ తేదీన కొన్ని పాఠశాలల దెబ్బచిన వెనుక 18 వ తేదీన ఇకమీద న్యాయవిరుద్ధముగ సంఘంపలదనియు, తెరి చిన పాఠశాలలను తిరిగి ఒప్పగించేయవలె ననియు నోటిసీయ బడినది. ఇది వెదచెంది పెట్టబడినది. అప్పుడు మండలాధికారు లడ్డముపొయి క్రమమైనవిధమున జూపినగాని పాఠశాలలలో ప్రవేశింపనియును. అప్పుడు పనిచేయుచున్న పోలీసు ఉద్యో గులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వద్దకు పరుగెత్తిరి. ఆయన కమిషనరు వద్దనుండి ఆర్డరు తీసికొని తానియొక్క నకలును పోలీసు నుపార్పించుకొనిచ్చెను. ఆయన తానిని అడ్డము వచ్చినవారికి చూపగా అది మండలపాఠశాల లకు సంబంధించినది గావున వారు నిరాకరించిరి. అప్పుడు నూ పర్పెంటు శూన్యమైనప్పటికినీ, తలుపులు తెరచుటకు నా సహాయము కావలెనని యని యడిగెను. ఇన స్పెక్టరు చాల సం వేషించి కొంచెము సిగ్గుపడి తుదకు పాఠశాలలు మునిసిపాలి టీవని కత్తెరు చెప్పినందున తా నవి తీసికొనవచ్చుననియు సహాయము కావలెననియు చెప్పెను. (ప్రిన్సిపలు శివరామయ్యగారు దౌర్జన్యమున తీసికొనుట గాని నేను ఒప్పగించి చేయవలె చెప్పెను. నూపర్పెంటు ఆయ్యగారు గాని ప్రాంతీయ వేషము. ఆయన యెదురాడలేదు. ప్రొద్దుగుంకిన వెనుక తన కిష్టము లేక పోయినను వైయధికారి యజ్ఞ కారణమున పోలీసువాడు తాళ ము పగులగొట్టగ గడగడవడకును ఇన్స్పెక్టరు పాఠశాలలో ప్రవేశించుట జూడ విచారమును, నచ్చెను, వచ్చినది. పగులనక గృహియనక యాతాళములను పగులగొట్టుట మాచి ప్రజలృగ మాచిత్తు లైరి గాని యసహకారవాదులు బోధించు నహింసా సూత్రములన కాంతి ప్రతిపాదించెను. ఈ కారణమున మామూ లుగ పాఠశాలలకు పోవు 9000 మందిలో 100 మంది బాలురు మాత్రమే యారోజున హాజరైరి. నిన్న నొక బహిరంగసభ చేయబడినది. 10,000 మంది వచ్చి కాంతులై యుండిరి. పాఠ శాలలకు భవనములకొరకును ద్రవ్యముకొరకు విజ్ఞాపనలు చేయ బడినది. 3 ఇండ్లు తాడుగ లేదండ నీయబడినది. 3000 రూపాయలు ప్రోగ్రెయ్యను. ఈ రోజున పట్టణగా రుపన్యసింతురు.

ఈక్రింది యు త్రైత్య ప్రభుత్వములు సూరతు సిటిని విశేషక రింకలవు:-

ప్రాంటుగామీ యజ్ఞ

15 వ తేదీన చేసిన తీర్మానము ప్రకారము మున్సి పాలిటీవారు తమ పాఠశాలలను నడుపుటకు సూరతు రాష్ట్రీయ కేలావని మండలమువారికి 40,000 రూపాయల నిచ్చిని నాకు తెలియజేయినది. ఈ తీర్మానము ప్రజలకు నష్టదాయక మని నానమ్మిక. మున్సిపలు ఆర్డు 174 (1) సెక్షన్ 7వన నాకు న్నయధికారము ప్రకార మాతీర్మాన మనులుగా పెట్టవద్దనియు 40,000 రూపాయలు ఇయ్యవలదనియు ఆజ్ఞాపించుచున్నాను. కలెక్టరు రూరలేనందుక సెక్షన్ 180 మున్సిపాలిటీ ఆర్డు 3, 1901 ప్రకారము, ఈ యజ్ఞ నే నపుచున్నాను.

యస్ ప్రాంటు

16-12-21

కలెక్టరుచర్య తీసికొనుట కొకనకలును, మున్సిపాలి టీకి సంపుట కొకనకలును పంపబడినవి. ప్రాథమికవిద్య నితరుల చేతులలో పెట్టి 40000 రూపాయలు వారికిచ్చుట కాశ్రు విరుద్ధమనియు, ప్రజలకు నష్టదాయక మనియు, ఇదియే యా యజ్ఞత కారణ మనియు మున్సిపల్ అధ్యక్షునికి తెలియజేయ వలెను.

(ద.) యస్. ప్రాంటు

సూరతు మున్సిపాలిటీ అధ్యక్షునికి ముందుగా నకలు పంప బడినది.

(ద.) యస్. ప్రాంటు.

17-12-21.

అధ్యక్షుని యు త్రైత్యము

సూరతు మున్సిపల్ అధ్యక్షునిద్వారా కమిషనరు గారికి; ఆయ్య;

తమ 16 వ తేదీ యు త్రైత్య మందినది. మీరు పేర్కొనిన తీర్మానము మీయు త్రైత్యము రాకపూర్వమే యనుటలో పెట్ట బడినది.

ఇక చేయదగినవేమియులేదు. అయినను తమయు త్రైత్యము మున్సిపలుసంఘమువారిముందు పెట్టెదను.

(ద.) యం. కె. దీక్షిత్.

అజ్ఞ

(1) 8-12-21 తేదీ గల కమిషనరు ఆజ్ఞలో మున్సిపాలిటీపాఠశాలలను నడుపువిధిని నెరవేర్చుటకు 17 వ తేదీవరకు వ్యవధి ఈయబడినది.

(2) మున్సిపల్ తీర్మానము ప్రకార మా కాలములో విధిని నెరవేర్చుచు ప్రకటించి కాశ్రువిరుద్ధముగా నడవజొచ్చినారు.

(3) కనుక మున్సిపల్ ఆర్డు 178-వ సెక్షన్ ప్రకారము పాఠశాలలను నడపుటకు ఇన్స్పెక్టరును నియమించుచున్నాను. అయినప్పటికినీ మున్సిపాలిటీవారు వెంటనే 50,000 రూపాయల తీయవలెను ఈ మొత్తమునకు ఇన స్పెక్టరు తీరు ఇంజీరి మల్ బాంకులో భారా పెట్టవలెను.

(ద.) యస్. ప్రాంటు.

17-12-21.

కమిషనరుగారికి; ఆయ్య;

తమ 17-వ తేదీ యు త్రైత్యముచేరినది. ఆయు త్రైత్యములో మీరొకరికలను నిర్ణయింపవలసినది మున్సిపలు సంఘము గాని నేనొక్కడనుగాదు. సంఘము కొద్దిలో సమావేశము చేయుదును. అంతవరకు నే నేమియు చేయజాలను. నే నొక్కడనే ధనమిచ్చుట మున్సిపల్ ఆర్డు ఒప్పకొనదు.

జాలు చూచిన తరువాత తనను చూడరమ్మని పంపి మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోపల సామ్యాయలెననియు తేరున్న చర్య తీసికొనబడుననియు కమిషనరు చెప్పెను. వైవిధ్యమైన రీతిగా వెంటనే నైకమిచ్చుటకు నా కధికారము లేకపోవుట చేత నింకేమియు చేయజాలను.

(ద.) యం. కె. దీక్షిత్

ప్రెసిడెంటు.

ముండలము వారు ప్రాంటుగారి కిచ్చిన నోటిసు ఆయ్య;

మా మండల పాఠశాలలను అన్యాయముగ తెరిచి వానిలో న క్రమము గ ప్రవేశించుట తమ యా జ్ఞానసారము జరిగినదని తెలిసినది. మాపాఠశాలలలోనికి పోలీ సునూపర్పెంటు ఇద్దరుమేజిస్ట్రేటులు ప్రవేశించి, సామానులను కొన్నిటిని తీసుకపోయి, పేరుకట్టియున్న బల్లలను తీసివేసి నారు. ఇట్టియాజ్ఞనిచ్చుటకు మీరధికారములేదు. ఇట్లుచేయుట వలన మీరు నాకేరేచేయుచున్న ప్రభుత్వమువారికాసనముల నతి క్రమించినారు. సూరతులో నేమియు నల్లరులు ఆవేశము కలుగ కుండుటకై మామండలమువారింతవర కు పేక్ష చేసిరి. మీరు బుద్ధిపూర్వకముగ నశ్రమప్రవేశము తలుపుపగులగొట్టుట మొదలయిన నేరములనుచేసి, అట్టితరులు చేయుటకు సహాయము చేసి కాననొల్లంఘనము చేయుట ప్రజలకు నేర్పుచున్నారు. మే మెంత యుచేతుచేసినను ఇట్టి చర్యలవలన గలుగు నుద్రేకము అల్లరులకు కారణము కాకమానవు.

కాన నీనోటిసువేదిన 12 గంటలలో మామండలపాఠశాలలను ముగియించి ఇంకనట్టిచర్యలు చేయకుండవలెను. తేరున్న కాం తముగానే మాపాఠశాలలను తిరిగి తీసికొనుప్రయత్నము మేము చేయుదుము. దీనికంతకును మీరే బాధ్యులు.

(ద.) సి. బి. మార్పటియ

కార్యదర్శి.

గవర్నరుకు నకలు పంపబడినది.

పాఠశాలల నాక్రమించుకొనుమని యాజ్ఞ ఇన స్పెక్టరు సూరతుపాఠశాలల నడుపుట కధికార

మియ్యబడినదిగాన కలెక్టరు యానకు పాఠశాలల నాక్రమించుటకు కావలసిన సహాయము చేయవలెను.

(ద.) యస్. ప్రాంటు

అజ్ఞకు నకలు పోలీసునూపర్పెంటుకు, ఇన్స్పెక్టరుకు పంపదనయినది. పాఠశాలల నాక్రమించు సమయమున నల్లరులు బయటకుండ నూపర్పెంటు బాగ్రతచేయవలెను.

జె. ఆర్. మార్పి

(ప్రాంతీకానికీ)

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు.

* * * * *

నడియాడు మున్సిపాలిటీవిషయమున గూడ పాఠశాలలు దౌర్జన్యమున తీసికొనబడినది, చర్య యంతయు సూరతుకు నకలుగ జరిగెను.

తంత్రివిలాసము "కూర్పుల్" మద్రాసు.

శేటంటుచుందులు మూలికలు పాశ్చాత్యవైద్యపద్ధతు లకు కావలసిన సకలవిధ ఔషధములును తగ్గుధరలకు మానద్య దొరకును. సకలవిధ కాడ్జింగ్ ఆయిల్ బిడ్డలకు ఉపయోగ పడు ఆహారములు మొదలగువి మానద్య స్టాకులో ఉన్నవి.

వివరములకు వ్రాయుడు.

(2086)

V. M. ANNAJEE

Whole sale & Retail Chemists & Druggists.

2/200 MINT STREET, MADRAS.

ఆరోగ్యమార్గము శ్రీ గాంధీమహాత్మ ప్రణీతము

ఈగ్రంథము అచ్చు పూర్తి గానున్నది. దీనికొకట కొన్ని వందలు దరఖాస్తులు వచ్చినవి. అవన్నియు రిజిస్టరీ చేయబడి నవి. అచ్చు, లైండింగు పూర్తియగుటతోడనే గ్రంథములు వి. పి. గా ఆయా చిరునామాదారులకు పంపబడును. అనివార్య ములగు కారణములచేత ప్రయత్నము కొంచెము ఆలస్యమైనందుకు మన్నింప వేడెదను. గ్రంథము ఖరీదు యిదివరకు 8 అణాలు అని ప్రచురింపబడినది కాని, ప్రజలకు గ్రంథముయెడల గల ఆదరణ మును బట్టి అది యెక్కువ వ్యాప్తము గావలెనని కుతూహలము గలిగి, అందుచేత గ్రంథము 6 అణాలకే యివ్వబడును.

గూడూరి రామచంద్రరావు

సేవకసంఘము, గుడివాడ కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్రులకు మహాత్ముని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రు లెల్లరు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను." మహాత్ముని వాంఛను పూర్తిచేయుడు. తక్షణం పుస్తకముల గాను వ్రాయుడు.

౧. రాష్ట్రభాషాబోధిని (తెలుగు లిపి)	
జహాత్మాజీయొక్క పీఠికగలది.	౦-౬-౦
౨. రాష్ట్రభాషామంజరీ	౦-౨-౦
౩. హిందీబాలబోధిని	౦-౨-౦
౪. మొదటివాచకము తెనుగు అర్థమున	౦-౪-౬
౫. రెండవవాచకము తెలుగుతో కూడా	౦-౫-౦
౬. న్యదేశిగానము అర్థమున	౦-3-౦

హిందీ ప్రచారకార్యాలయము,

(8279) ౧౧౩, బిగ్ స్ట్రీట్, బ్రెస్లికేను, మదరాసు.

అచ్చులో నున్నది! త్వరలో సిద్ధమగును!!

1922 సం॥ స్వదేశీకార్యాలయము మహాత్మాగాంధీ, తే లో॥ తిలకు

పటములు అందు లోకలవు. కొలది క్యాలెండరులు మాత్రమే ప్రదర్శింపబడుచున్నది గాన

వెల ప్యాకింగు పోస్టేజి సహా 12 అణాలు, మేల్రకం కస్తూరి, గోరొజనం, కుంకుమపువ్వు, కచ్చకర్పూరం ధర సహాయముగ దొరకును.

తంత్రివిలాసము: క్రిమ్ రాజ్ అండ్ కో., 'కోలాకూర్' 256, చై నాబాద్ రోడ్, మద్రాస్

దుర్గ వెంకటాద్రి.

మదరాసు రాష్ట్రము

తాడిపత్రి జామీను కేసు

వెంకట్రామశాచార్యులగార్హి మైన కేసునకు 22-వ తేదీన గుర్తింపు జరిగింది. ఫిర్యాదీలు కేసును కొంచెం మైనా రుజువుచేయ జాలక పోయినను ఆ చార్యుల గారికి 24-వ తేదీన ఒక సంవత్సరము శిక్ష వేయబడినది. ఆయన వెనుదిగినాను తాను తాడిపత్రి సోదరసోదరీవర్తము నకు సందేశము నిచ్చిరి. తాముభ్యంతరము గత 10 మాసములనుండియు నధికారాధిపత్యముతో పనిచేసెను. "నేను వుడతాభక్తితో చేసిన యల్పమును మార్చుదేశమే జగదీశ్వరునికి సంప్రదించునది" అనుచు నేను చాలావార్తలు జూడను. నామాటలలోన నాపాపములను అనుచితములని నేనువంటిది తుమాపణ తెలుపవలసిన వేదయును లేదు. కాంత విత్తముతోను నిర్మల మృదయముతోను నేను చెరసాల కేసును వ్వాను. మన ఆకయము ఎప్పటికిని పురోగమముగనే యుండవలెను గాని తిరోగమముగా నుండగూడదు. మన నియమము భార్యవ్యరాహిత్యము. ప్రహరదుడు, విచిత్రకర్త, దధిచిహ్నము మున్నగువారెట్లు కష్టముల సహించి మనఃపూర్వముగ స్వార్థత్యాగ మొనరించి రో స్వరణకు తెచ్చుకొనుదు. ఆ యాపట్టణములందరి కారాగారములలో నున్న కోటి క్యరులును పూజ్యులును ధీతులును నగు మన నాయకులకు కృంభలారూపకములు కాంతిని కలిగించుచున్నవి. స్వతేసి చాల వృద్ధిచేసిందింపుడు. బలమును కాంతివైపును నేర్పరుపుడు. తాడిపత్రి యశమును కళింకలను కాకుండ చేయుభారము మీపై నున్నది. ఆత్మ విశ్వవ్యాపి. భర్తము నాకనరహితము దైవ మెవ్వరో దానవు దేవ్యో విచక్షణచేయుడు. ధీరులమార్గము ననుసరింపుడు. భీరుడు సహజ మరణమునకును దెన్ని సాయలో కాల్పనిక మృతికి పాలగుచుండును. ఈయైహిక ప్రపంచమున దివ్యమాణిక్య కాంతి లేజరిల్లుగాక. ధనాకామిచాచుమునకు వశులుగావుడు. అది చాల మోసమొనరించును. కారాగారమున నున్న రోజులలో నాయాత్మ పరిశోధనకు బీజములను మీరు చేయకుడు. జమీనదారులు ధనికులుగూడ నిర్వహించగలిగినవిధము కలవు. ఈ మహాసంరంభమున మీరుకూడ చేకవలెను. మాతృదేశ స్వాతంత్ర్యము మీపై నాధారపడియున్నది. ఖడ్గరబట్టలను ధరింపుడు. ఆనమానకరములను విడచిబట్టలను పూర్తిగా త్యజంపుడు. అని బానిసత్వమునకు గురుతులని గ్రహించువు. మీరు ప్రజాసేవకులని భావించువు. భరతమాత దుఃఖమున మునిగియున్నది. ప్రతికూల శాపములను విరోధములను వశులుడు. తాడిపత్రి ప్రజల యుత్సాహము సడలకుండ ప్రోత్సహపరుపుడు. సోదరీమణులారా! మాటు వడుకుడు. నీతాడేవి సామితి మున్నగు వారీరత్నముల పవిత్రచరిత్రముల ననుకరింపుడు. అని ఆయన సందేశమిచ్చెను. ఆక్షోల్లంఘన మొనరించిన వారికేను రింగ్ ఎవ్వడు విచారణ జరుగునో తెలియుదు.

విశాఖపట్టణము

వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారి జామీను కేసు ఒక విశేషముని యొద్దనుండి

విశాఖపట్టణ జిల్లాగంపు కార్యదర్శియూ, ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుడు నగు వసంతరావు బుచ్చిసుందరరావుగారికి యీ క్రింది యుత్తరవులు ఈ నెల 24 వ తేదీ వారి చేయబడినవి. సుందరరావుగారు కాంగ్రెసుకు తెగ్గటకు సన్నద్ధులగుచుండ యాయుత్తరవు వచ్చెను.

శిక్షాస్ఫూర్తి 114 కెక్కును.

విశాఖపట్టణము సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుకోర్టు వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారి-విశాఖపట్టణము. ఇందుకంటే పంపబడిన యుత్తరవుప్రతినిబట్టి మీకు రాజకీయకర నగు నుపన్యాసముల నొసగుచున్నారని నాకు విశ్వసనీయముగా వార్త లేచెంచెను. కనుక యీ 500 ల విలువ గల బాండును టిక్కెట్టు రూ 250 ల విలువగల రెండు జామీనులును ఏలయిచ్చుటకు పూచీతదగూడదో తెలుపుకొనుటకు మీరు దినంబు 26 వ తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు విశాఖపట్టణము సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో స్వయముగా హాజరు కావలెనని యందుమాటమున కోరుటయైనది.

కోర్టును ద్రదిసం 22
(సం) ఎం. నరసింహం,
సబ్. డి. మేజిస్ట్రేటు.

వాది:-చక్రవర్తి.

ప్రతివాది:-వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావు. విశాఖ పట్టణము.

ఉత్తరపు 112 వ కెక్కును

నాలోబడిలో నుండు ప్రదేశములో మీరు వసంతరావు బుచ్చిసుందరరావు శాశ్వతోపాము బోధించుచుంటివని పోలీసు వారు నాకు తెలియజేసినారు. విశాఖపట్టణము సముద్రతీర భాగమున వసంబురు 25 వ తేదీనాడు జరిగిన బహిరంగసభ యందు రాజకీయపూరితము లగు నిరంజనయములతో పాటు ఈక్రిందివానిగూడ చెప్పియుంటివని గూడ తెలియుచున్నది.

"పంజాబులో నెట్లు మార్పులు నువ్వొనరించి తేలియ నాయకులను అక్కడకు పోనియక భార్యవ్యము చేసిలో ఆతే విధముగ మలబారులో రాజ్యవిధానము చెలకేగి దుష్కార్యములు చేయుచు నున్న తిరుయనండి పాదనూరుకు ఆరుగంటలలో (మిలికటుకుంటి) వివరములు చేసిరి."

"ఈప్రభుత్వవిధానములో ఈపాడైపోయినటువంటి విధానమునై కాచికమార్గము అవలంబించి యీ ప్రభుత్వవిధానములో దైవముచే సమస్తవ్యక్తులనులకు యిచ్చిన గాలి తేక రిగి మంది చచ్చిరి"

"మనము యీ ప్రభుత్వవిధానమును ఎంత నీచముగ చూచుచున్నామో వారికి తెలియజేయవలెను. తెలియజేసిన గాని నూతన విధానము వుట్టును."

శిక్షాస్ఫూర్తి 108 వ కెక్కుక్రింద 6 మాసములకాలము సత్వినర్తన గలిగియుండు నిమిత్తము మీకు రూ 500 ల కొక బాండును ఇద్దరిచే చెరి రూ 250 విలువగల జామీనులకు ఏల నియమగూడదో తెలుపుకొనవలెనని నేను మిమ్ముకోరుచున్నాను.

(సం) ఎం. నరసింహం,
సబ్. డి. మేజిస్ట్రేటు

22-12-1921

గోదావరి నాయకులు

వీరిని 22-వ తేదీరాత్రి 11 గంటలలో కాకినాడనుండి రాజమండ్రి నెంట్లలు జయిలకు తీసికొని వచ్చిరి. ప్రభుత్వము వారిమాటు నూతనపద్ధతి నవలంబించిరి. 22 వ తేదీనాడు కలెక్టరు ప్రేమ్ దొరవారు తీర్పుచెప్పి సాంబూర్తి, కామరాజు గార్లకు చెట్టి యొకసంవత్సరమును, నిరోగి నుబ్బారావుగారికి 6 మాసములును జూరములు ఖైదు విధించిరి. రాత్రి 7 గంటలు జాతీయతలవార నెంట్లలు జైలుకు తీసికొని పోవుటకు ఏలు లేదు. అందువలన 22 వ రాత్రి కాకినాడ సబ్ జయిలులో నుంచి ములునాడు ఉదయము రాజమహేంద్రవరము తీసికొని వచ్చునని అందఱునుశ్చలచిరి. కాని ఆకస్మికముగా రాత్రి 8 గంటల జిల్లాబండ్లపై నాయకుల నెక్కించి రైలుస్టేషనుకు గొంపోయి, రైలులో నెక్కించిరి. రాత్రి 11 గంటల ఇచ్చట రాజమండ్రి స్టేషనులో దిగి న ప్పడు స్టేషనులో మామూలుగా ఉండు దీక్షను అచట కోరి ఆ సోయి యున్నవి. ఒక్కదీపముమాత్రమే ఉన్నది.ఉన్న జిల్లాబండ్లన్ని యు బోలినవారే తీసికొని నాయకుల నెక్కించుటపోయిరి. వారి నివృట్ట సభజైలులోనైన నుంచక తప్పగా నెంట్లలు జయిలునకుం దీసికొనిపోయిరి. సంగతిసందర్భములబట్టియద కలెక్టరుగారు ఈయోర్నాట్లు అన్నియు ముందుగానే చేయించి నట్లు తోచుచున్నది. నాయకులను దర్శించి వారిని గౌరవించుటకు అరకాశము లేకుండుటకే యాచింతిరపదధిని ప్రభుత్వమువారనలంకించి రని యూహించవలసియున్నది.

మదరాసు అందుసదరకమరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్,

(ఇంగ్లాండులో ఇంకావ్వారేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

1922 సం॥ రం జనవరినెల మొదటి తేదీనుండి గోపాలపల్లెము విశాఖపల్లెము విశాఖపల్లెము వార్షు నెక్కునులు మద్రాసు అందు సదరకా మరాటా రైల్వేవారి ఆధీనమునుండి బెంగాల్ నాగపూరు రైల్వేవారి ఆధీనమునకు మార్చబడును. గనుక ఇకముందు పైన తెలుపబడిన నెక్కునులకు సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములన్నియు కల కత్తాలోనండు, బి.ఎన్. రైల్వే, జనరల్ ట్రాఫిక్ మానేజరుగారికి వ్రాయవలయును.

నుగుణవిలాససభ:-వీరు మంగళవారము (27-12-21) సాయంత్రము 5 గంటలకు విజ్ఞాపియోహాలులో నల్లి నాటకము ప్రదర్శింతురు.

స్వామిస్వారవార్తలు

యల్. యస్. రామస్వామయ్యగారి కేసు

ఫీఫ్ (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు క్రింది) నాథ్ రిచ్చి 7 వ జనవరికి వాయిదా వేసిరి:

మద్రాసుప్రభుత్వ ఫీఫ్ క్రిటికరీ, హోంసెక్రిటరీల వద్ద నుంచి తెప్పించ గోరిన కాకిరము ఎవిడెన్సు అక్ట 123 వనెక్ట్ క్రింద తెప్పించుటకు ఏలులేదని క్రాసుప్రాసిక్యూటరు వాదించెను. ఈవాదము సరియైనది. ఈకారణము చేతనే మలబారు కలెక్టరు, పోలీసు మాఫర్మెంటు, మాపిశానిషవములగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిన కాకిరము గూడ తెప్పించుటకు ఏలు లేదని వాదించెను. ఈవాదము గూడ సరియైనది. సాక్ష్యమునకు గోరబడిన అలీమునూరియారు, కూళిపులాక్కో అస్సంబట్టిగారు మరణశిక్ష విధింపడి కోయంబుత్తూరుజైలు లోనున్నారు గాన కోర్టుకు తీసుకువచ్చుటకు ఏలులేదని ముద్దాయిలరచన నొప్పుకొనబడినది. వీరివిచారణనిమిత్తము కమిషన్ పంపవచ్చునని వాదించిరి గాని ఏకాక్షరీత్యానో తెలుపలేదు. ఒకవేళ కాక్షరమున్నను కమిషన్ పంపుట యవసరమని కోర్టు వారికి రుజువుచేయవలసియుంటుంది. వీరిసాక్ష్యము తీసికొనిన యెడల టుక్తపల్లిమనాడును నైనుకులు చుట్టవేసి, ముచ్చెలు తీయకుండ నేలోనబ్రనేకించి, సమాజులకాటంకము కలిగించిరిని తెలుసని మూర్తిముచెప్పిరి. ఇదిరుజువుచేయుటకు తిరుగంగడిలో నింక ననేమటసాక్షులు రాగలరు గాన వీరికి కమిషన్ పంపుట యవసరము. మలబారు మాఫర్మెంటు హించికాకు ఆయూ సాపొబ్ గార్ల సాక్ష్యము విషయములో, వారు రి మాసముల వరకు చెన్నపురికి రావలరనియు కమిషన్ పంపవచ్చుననియు క్రాస్ ప్రాసిక్యూటరు వాదించెను. ముద్దాయి యొప్పుకో నెను. గాన కెక్ట్ 508 సి. పి. సి. క్రింద కమిషన్ పంపబడును. ఇతరసాక్షులు 7 వ తేదీకి హాజరుగుటకు సత్తున్న పంపవలెను.

ఈ క్రిందిసాక్షులగుడ సత్తున్న పంపబడును:-

- (1) టి. వి. నెంకటరామయ్యగారు మాపశానిషవముల గూర్చి, ఆయన తయారుజేసిన నివేదికతో సహా;
- (2) టి. ప్రకాశంగారు మలబారు అల్లరుల నివేదికతోనూడ;
- (3) న్యూ ఇండియా, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్, మద్రాసు మెయిలుపత్రికల సంపాదకులు 21-8-21 మొదలు 4-9-21 వరకు వారి వారి పుటికలతో సహా; వీరు సహాయసంపాదకుల బంధనచ్చును.

(స్వరాజ్య)

మిలబారు

గవర్నరు గారు

విలింగుడక్, ప్రభుదంపతులు సిబ్బందితో 28 వ తేదీ ఉదయం ఒట్టపాలెం చేరిరి. స్టేషనువద్ద నాథ్ గారు, గౌ. మాపిలునాయరుగారు మరీకొందరు, ప్రభువుగారికి స్వాగత మొసంగిరి.

ప్రభుదంపతులు రిల్వే కాంపులను చూచుటకు వెళ్లిరి. వీధులు రివ్యూముగ ఆలంకిరింప బడియుండెను. రిల్వే కుమిటి ఆధ్వర్యములగు కోరు నాయకుగారు రిల్వేకుమిటి సభ్యులను గవర్నరుగారికి కరుకపరచిరి. కాంపులనందుంచువారి కష్టములను ప్రభుదంపతులువిచారించిరి. విలింగుడక్ ప్రభ్యిగారు కాంపులో జననమొందిన శిశువులకు చెండువెండిగిన్నెలు పాటు త్రాగుటకు ఇచ్చెదనని వాగ్దాన మొసంగెను.

సిమ్మట ప్రభు దంపతులు అచ్చటయండు ఉన్నత పాఠశాలకు వెళ్లి కొంతకాలము గడపిరి.

సిమ్మట దంపతులు తియ్య కాంపుకు వెళ్లిరి. నారాయణ సంబుదిసామగారితోక ననుసరించి విలివిగుడక్ ప్రభ్యిగారు బాలురకు వస్త్రములు పంచివెట్టెను.

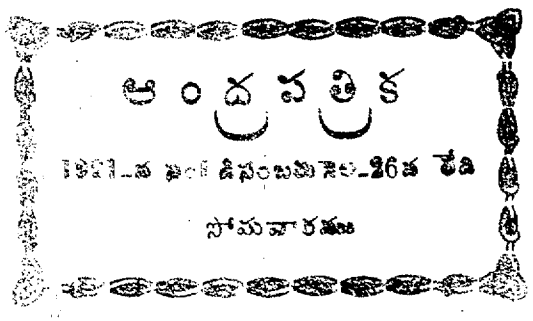
సిమ్మట స్వయము బండిలో ప్రభుదంపతులు కల్లికోట వెళ్లిరి.

రహా అద్యోగుల త్యాగము మలబారు డివిజన్ రహాలు అద్యోగులు ఒక దిన తీరమును విరాళముగ నొపంగి 1600 మందికి సంతకర్షణ గావించిరి.

గవర్నరుగారి గౌరవాధ్యమై కల్లికోట మలబారు కల్లికోట గొప్పమందు జరిగెను. ప్రభుదంపతులు ఆ విందునకు వెళ్లిరి.

24 వ తేదీ రాత్రి స్వెమలు బండిలో ప్రభుదంపతులు కల్లికోట వదిలి ఉదకమండలమునకు ప్రయాణమైరి.

జ. ర. దేవధారుగారు 21-వ తేదీ కల్లికోటచేరిరి. రిల్వే కమిటి సభ్యులతో కలసి ముందు జుగువలసిన కార్యక్రమము గురించి ఆలోచించు చున్నారు. 'మలబారు, హిందూదేశము, అను విషయమై వీరు 28-వ తేదీ ఉపన్యాస మొసంగవలెను.

రీడింగు ప్రభుత్వ పత్రము:

గాంధీమహాత్ముని సమాధానము

మూలవ్యాఖ్యకుల రీడింగు ప్రభుత్వ విజ్ఞాన

ప్రస్తుత రీడింగు ప్రభుత్వము గాంధీమహాత్ముని అసోసియేషను ప్రెస్సు ప్రతినిధితో ముచ్చటించెను. రాజకీయ ప్రసంగము మహాత్ముని ముచ్చట పెట్టలేదు. వేల్పులు వరాజగారి కట్ల ఏమాత్రమునను అసూయ గనుక అటుకుగాని, వారి నవమానకరములుగాని, కాంగ్రెసుసభాములెవ్వరూ తలపెట్టలేదు. అట్టివని జరుగగూడదని, కాంగ్రెసుసభాములు స్పష్టముగ తీర్మానించెను. మహాత్ముడు దెలిసినటులు, బహిష్కారము కేవలము ధర్మసూత్రముకొర కవలంబించబడినది. అధికారవర్గ బలిమిని వృద్ధిజేయుటకు యవరాజు గమనము తోడ్పడునని దేశము భావించుటచే, ప్రజలు స్వాగత్యోత్సవములందు పాల్గొనరయిరి. స్వాగతి బహిష్కారము, బ్రిటీషు ప్రజల నవమానకరములయని రీడింగు ప్రభుత్వ తెలిపిన విషయమున, మహాత్ముడు నిరాకరించుచున్నాడు. బ్రిటీషు ప్రజలను, బ్రిటీషు అధికారులను ఒక్కరి భావించుట తప్పుని, మహాత్ముని యుద్దేశము, అధికారవర్గ పద్ధతులను సహించక, అందోళన జరుపుట బ్రిటీషు ప్రజల నవమానకరములయని భావించుచో, తా నట్టిదోషము నొనర్చితి ననియే గాంధీ యంగీకరించుచున్నాడు. రాజకీయ నిధి, దేశములో గలిగిన యఖండ ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించబాలకబోయెను. భారత జాతీయ ప్రజాభిప్రాయము ఏ జాతికి గాని ఏ వ్యక్తులకు గాని విరోధము నహించుట లేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును తొలగించుటకే అది యుద్దేశించుచున్నదని, మహాత్ముడు మరియొకమారు స్పష్టపరుచుచున్నాడు. అందుచే నిర్బంధాత్మకమును విధించినంతమాత్రమున, జాతీయ ప్రజాభిప్రాయముదగిరీపదు.

మరియొకసంగటిని గమనింపవలయును. ప్రస్తుత సమయమున, సహాయనిరాకరణవలంబులు అవసరమందన మారంభింపలేదు. అధికారవర్గము, దార్శన్యరహితమును ధృఢపద్ధతు నగ్నునాందోళనము నడగద్రోక్కటకు ముందుగ ప్రారంభించిరి. సభలను కావించుటకు వీలులేదు. కాంతి ప్రవర్ధనము నిమిత్తము సేవకసంఘములను స్థాపించవీలులేదు. మానవుని జన్మస్వాతంత్ర్యము లీరితని భంగకరమండ, లా, ఆర్థికసంరక్షణ మిందుమూలమున నెటులకొనసాగునో తెలియును. ఏ న్యాయ మయినను, ఏ క్రమమైనను స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించిన పిమ్మట, దాని ప్రయోజనమును కోల్పోవును. అట్టిది న్యాయ మను నామమునకు అర్హము గానేరదు. ఏ న్యాయమునకును సరిపోవని క్రమములు లా నివరణచట్టమును న్యాయమని పలికి, దానిని విచ్ఛలించిగ ప్రయోగించుటచే న్యాయభంగము కలుగుచుగాని న్యాయపోషణము కలుగజాలదు. గాంధీమహాత్ముడు దెలిసినటులు, మానవుని ప్రధాన స్వత్వములను భారతవర్షము

ముందుగ సంరక్షింపవలయును. గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయ మేమియో తెలియలేదని పలుకుట కవకాశము వీలుండదు. "నేను సమాధానము గురువలయునని ఆత్మరము జూపుచున్నాను. రాండు టుబిలు సమావేశము నాకు కావలసినదే. తెలిసికొన దలచువా రందరకును మా సంగతి స్పష్టముగ తెలియవలయునని నేను కోరెదను. నేను వరతుల సేమియు విధించుట లేదు. కాని, కాన్పు రెన్నును జరుపుటకు ముందుగ నాపై వరతులను విధించుచో, ఆ వరతు లెవ్వరూ నేను కరిగింపవలయును. అవి నాకు ఆత్మహత్యాకరము లగుచో వాని సంకీర్ణంకనందులకు నన్ను క్షమింపవలయును," అని మహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు. ప్రస్తుత విషయస్థితికి, ప్రభుత్వపు తీవ్రనిర్బంధవిధానమే కారణ మనుటకు సందియము లేదు.

దానిని ముందుగ తొలగించి, కాంతిమార్గముల సరికట్టనందులకు అధికారవర్గము పశ్చాత్తప్తహృదయము గనుకరచుచో, ఆపివృత్తి ప్రస్తుత స్థితి సడలుట కవకాశ ముండును. అటుల గాక, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు దెలిపినటుల ప్రభుత్వమువారివార్యము లన్నిటియందును బెదిరింపు గనుపించుచుండి, సమాధానము గురువలయు మార్గ మెటులేర్పడును? సహాయనిరాకరణోద్యమ మొకవ్యాధి గాదనియ, వ్యాధి యొక్క చిహ్నమనియ, మహాత్ముడు పలుమారు తెలుపుచుండును. చిహ్నము నడగద్రోక్కనంతమాత్రమున, వ్యాధి గురువనేరదు. రీడింగు ప్రభుత్వ గాఢయుద్దేశ మేదియనినచో, ఆతను ప్రజల నగ్ని కత్తికలలోను గావించుచున్నాడు. ఇట్టికరీక్ష దేశమునందెవరకెన్నడును తలపించియుండలేదు. దార్శన్యమార్గమునకన్న, ఆత్మజలమునకు వేయిమంది లెక్కడుకక్తికలదని తెల్లమయినది. ధర్మజలముముందర, అత్త్రుజలము కుహనాబలమని నానాటికి ఋజువగుచున్నది. దార్శన్యమును దార్శన్యముచే నడర్కొనట సులభము. కాని, అహింసను దార్శన్యముచే నడర్కొనుట దుస్సాధ్యమని తెలుచున్నది. ఈ సంగతి సిద్ధాంతరూపమునందంతవరకు తెలిసినను, నేను ప్రత్యక్షముగ నది గోచరించుచున్నది. తొత్త్రుజలమునకన్న బ్రహ్మజల మధిక మయినదని, వసిష్ఠుడు విశ్వాత్మనుకు ఋజువు చేసినవగిది, అత్త్రుజలముచే బలోద్ధర్మితమైన పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు భారతవర్షము ధర్మజలాత్మప్రవృత్తమును చాటుచున్నది. ఇంతటి మహత్తర సందేశమును ప్రపంచమున కొనగగలిగిన హిందూ దేశ భాగ్యమే భాగ్యము. అందునిమిత్తము నిర్దేశింపబడిన గాంధీమహాత్ముడును, వారికితోడ్పడి దేశభక్తులును, ధన్యులు. నిర్బంధాత్మకప్రయోగము మూలమున, మహాత్ముని సంకల్పమును అతిత్వరముగ కొనసాగించుచున్న రీడింగు ప్రభుత్వమును, వారికి తోడ్పడిన వారలను చిరతరస్మరణీయులు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము

సూతన కాంగ్రెసువిధానము ననుసరించి, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమే విషయ నిర్ణయ సభాస్థాన మాక్రమించుచున్నది. ఈ సంఘము వారు నిర్ణయించెడి తీర్మానము లందుచే, అత్యంత ముఖ్యము లగుచున్నవి. భావికర్తవ్యమును తెలిపెడి ప్రధానతీర్మానము గూర్చి చర్చ విశేషముగ జరుగుట సహజము. సవరణ లనేకముల నుపపాదించుట సహజము. చిత్తుతీర్మానములలో ప్రధాన తీర్మానము వాగపురపు కాంగ్రెసు సభాతీర్మానమును మరల బలపరచుచు, దార్శన్య రహిత సహాయనిరాకరణపద్ధతిని ఎక్కుడు చురుకుగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయము గనుబటు

చున్నది. వాలంటీరుసంఘములలో 18 ఏనుగులకు పైబడినవారందరును సభ్యులుగ చేరవలయుననియు, జాతీయకళాకాలమును, మరియితరకళాకాలమును వీలగునంతవరకు తమవనులను కట్టిపెట్టి, విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను వాలంటీర్లుగ చేర్పవలయుననియు, సభలనిషేధమును సరకు జేయక కమిటీ మీటింగులను బహిరంగసభలను చుట్టును ఆవరణ యున్న ప్రదేశములలో జరుపవలయుననియు, ప్రజలు తయారయినచోటులనెల్ల శాసనాతిక్రమణము నేర్పాటుజేయవలయుననియు, వ్యక్తుల శాసనోల్లంఘనము, ప్రజల శాసనోల్లంఘనములపైన దృష్టిసంతను నిగుడింప వీలగుటకు మిగిలిన కాంగ్రెసు సంచలనమునంతను అవసరమగునంతవరకు కట్టిపెట్టవలయుననియు, మూలములు కాంగ్రెసుసంఘములను నిలిపియుంచి సాధ్యమగునపుడు వానిని ఉపయోగించుచు, కాంగ్రెసుసంఘముల అధికారముల నన్నిటిని గాంధీమహాత్ముని కొనగలకును, అవసరమగునపుడెల్ల అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునుగాని, వర్కింగు కమిటీగాని సమావేశకరచు సభికారమిచ్చి తమకు పిమ్మట వచ్చెడినాయకుని నియమించుటకు మహాత్ముని కధికార మిచ్చుటకును, మహాత్ముడు గాని వారిచే నియమింపబడిన నాయకుడుగాని అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారియనుమతి లేనిది ప్రభుత్వమువారితో సమాధానము జేసికొనుటకుగాని కాంగ్రెసు అనుమతి లేనిది కాంగ్రెసుక్రీడను మార్చుటకుగాని వీలులేకుండుటకును, ప్రధానతీర్మానము ఏర్పాటు జేయుచున్నది. మిగిలిన తీర్మానములుగూడ చాలము ఖ్యమయినవే. సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమము తోపూర్తిగ నేకీభవింపనివారు సయితము, కిలాఫాత్, పంజాబు, స్వరాజ్యసమస్యల వరిష్కార మవసరమని తలచుచుచో, స్వదేశోద్యమమునకును, మద్యపాన నిషేధమునకును, అస్పృశ్యతానివారణమునకును తోడ్పడవలయునని, రెండవతీర్మానము కోరుచున్నది. ఈ తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. సహకారమువలన లాభ మెంతవరకు గలదో, మితవాదులకు సయితము తెలిసినవచ్చినది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమవివరముల కన్నిటికిని అంగీకరింపనివారు సయితము, ఈ తీర్మానము సూచించెడి విషయముల నిమిత్తము పాటుబడి ప్రజల స్వయం సహాయ శక్తికి ప్రోద్బలము కలిగింపవచ్చును. ఈ తీరున సహాయనిరాకరణవలంబులును, తదితరులును గూడ తమతమ విధేయములను వెనుకకు బెట్టి, ప్రస్తుత సందిగ్ధసమయమున దృఢసంకల్ప చిత్తులై కలసి కృషిసలుపుచో, స్వరాజ్యము అతి తీవ్రకాలములో నుష్ఠాపితమగును. మలబారునకును బాంబాయిఅల్లరులకును, తుర్కీని, కాంగ్రెసు విధానమునకును, సంబంధించిన మిగిలిన తీర్మానములు, అవసరము లయినవి. ఈమారు కాంగ్రెసు సభ యవలంబించెడి తీర్మానము లత్యంత ప్రాముఖ్యము లయినవి. వాని యవలంబనము పైన దేశపు భవిష్యద్దేశ యాధారపడియుండును. కాంగ్రెసు నిశ్చయముకొరకు హిందూ దేశమే గాక, నాగరిక ప్రపంచమంతయు నిరీక్షించుచుండుననుట సత్యము. కాంగ్రెసుసభ ప్రజలహృదయవాంఛలను ప్రతిఫలించజేయును. కాంగ్రెసునిర్ణయములు అమోఘము లయినవి. కాంగ్రెసు సంకల్ప మింతవరకు అనిచ్చిన్నముగ కొనసాగుచున్నది. అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుసభయందు వెనుకటిసభలకన్న గూడ ఎక్కుడు విశేష మొకటి గలదు. స్వరాజ్య స్వరూపము నది ప్రత్యక్షము జేయుచున్నది. ఆసందర్భము గాంచెడివారు ధన్యులు.

రాటము: మద్రాసు శాసనసభ

రాటముల గూర్చిన తీర్మానమును నిరాకరించి, మద్రాసు శాసనసభ శాశ్వతకారవమును సంపాదించెను. యంగు ఇండియాపత్రిక శాసనసభలో జరిగిన చర్చనగూర్చి ఇటుల వ్రాయుచున్నది.

“ఒక్క విషయము ముచ్చటగ నున్నది. రాటము అధికముగ బంకిరాదని మంత్రిగారు వ్యక్తీకరించియుండ; మద్రాసు ప్రభుత్వపు అధిక పండితుడు, ఈ విషయమై ముందువెనుకల సరయవలె సని మంత్రికి ఫలహా నిచ్చెను. నానాటికి గారిద్యోగిషేతు లగుచున్న వ్యవసాయదారులకు, నూలువడుకుటవంటి వేరొకవృత్తి యుండుట యవసరమని డాక్టరు స్టేటరుగా రంగీకరించుచున్నారు. దురభిమానగ్రస్తులగు సభ్యులు, వారి యభిప్రాయమును నిరాకరించిరి. వీరు నిజ మెటులున్నదోకను గొనుటకు సంగతులను చదివిగ్రహించరు. చెన్నరాజధానిమిగుల సన్నని నూలువస్త్రములను లేయారు చేయుచున్న దను సంగతియైనను వీరికి తెలియదు. తనజీవితకాలమునంతను శాస్త్రవశిరోధనముతోను, పెద్ద సంపెనలను నెలకొల్పుటకు ప్రోత్సాహము గలిగించుటతోను గడిపిన డాక్టరు రాయవంటి సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞులు సయితము రాటము సభిమానించుచున్నారను సంగతినయినను కనుగొనుటకు, వీరు శ్రమపడికొనలేదు. ఇట్టిస్థితిలో రాటపుసంజ్ఞకమును గ్రహించిన గొప్ప కుటుంబపు స్త్రీలును, పురుషులును స్వదేశవస్త్రముల యువయోగమును వ్యాపింపజేయు నిమిత్తము వీధులవెంట తిరిగి వాని నమ్ముట యవసరమగుచున్నందులకు ఆశ్చర్యపడనేల?”

ఈజిప్టుపరిస్థితులు

ఈజిప్టు పరిస్థితులు మరల వివరముగచున్నటుల తెలిపియుంటిమి. జాగుల్ పాషాగారు సహాయ నిరాకరణము నవలంబించ నిశ్చయించిరి. వారిని మిలిటరీవారు సూయజుకు కొనిపోయిరి. జాగుల్ పాషాగారి తరపునగాని అతివాదు లేవరితరపున నయిన గాని శ్యాంకులలో వేసికొనిపోయిరి. కమిషనరుగ ఆలెస్సీ ప్రభువుగారి ఉత్తరవు లేనిది వారి కీయవల దని ప్రకటించబడెను. ఇట్టి యుత్తరువు మిగుల కఠినమని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. మితవాదనాయకులగు అద్లీ పాషాగారిని యవరచుచున్న వారు సయితము ఇట్టినిర్బంధములగూర్చితమయ సమృద్ధి నూచించుచు లాయడుజార్జిగారికి తంతి వార్త నంపిరి. ఈజిప్టు సమస్యను పరిష్కారము జేయనిచో నేమి యనర్థములు వాటిల్లునో ప్రజలగువా రిదివరకే తెలిపియుండిరి. సర్. వెలంబయ్యుడు ఛిరాలుగారు లండను ట్రైబ్యూనల్ కికు వ్రాయుచు, నిర్బంధముల నవలంబించి శాంతి నెలకొనినటుల భావించుట లాభకరము గాదనియు, అద్లీ పాషాగారి రాయబారము తిరిగి వెడలిన పిమ్మట సహాయనిరాకరణము ఆరంభమగుచో, నిరాశజేడిన ఈజిప్టు ప్రజలు దాని నెంతటివముగ కొనసాగించెదరోయూహించుటయియు ఛిరాలుగారు కోరుచున్నాడు. ఛిరాలుగారు ప్రజాస్వాతంత్ర్యవాదులు గారు. అట్టివారు సయితము, బ్రిటిషువిదేశకార్యాలయ మొనర్చిన దోషమును అసందిగ్ధముగ వెల్లడించినను, ఈజిప్టు దేశాధికారులకు ప్రాతమార్గ మొక్కటే స్ఫురించుచున్నది.

స్వరాజ్యగమనము

జాతీయసంరంధమున, అంత్యరంగము ప్రవేశించినది. దీనియందు తొలుతపాటు తేక, దార్జన్యమున కేమాత్ర మెడమీయక, దేశము త్యాగప్రతిమును బూని, స్వధర్మమును నిర్వహించుచో,

స్వరాజ్యసిద్ధి వెంటనే కలుగకమానదు. గాంధీ మహాత్ము డి విషయమై యంగు ఇండియాపత్రికలో నిటుల వ్రాసెను.

“కాంగ్రెసుసభ శాంతముగ జరిగించుచున్న పనిని కొనసాగించుచు, క్రస్తుత ప్రభుత్వస్థానము నాక్రమింపక మానదు. ఈ సందర్భమును ప్రభుత్వమువారు సహనముతో వీక్షింపజాలరు. కాంగ్రెసు సభ, జీవించియుండదగుచో, తన మార్గమునుండి అణుమాత్ర మయినను తొలగజాలదు. క్రస్తుతవరీక్ష కడి తాగుచో, అందులకు ప్రభుత్వమువారి సహనము గాక, క్రజలపై దానికీ గల కలుకుబడియే కారణ మగును. ఈ దృష్టితో కరిగించునెడల, ప్రభుత్వమువారి పందెమునకు పిమ్మట కాంగ్రెసుసభ నిలచియుండుటయే స్వరాజ్య మగుచున్నది.”

దేశభక్త దేశాయిగారు

యంగు ఇండియా పత్రికా ప్రకాశకులును, గాంధీమహాత్ముని ప్రధానానుచరలు నగు మహాదేవ దేశాయిగారు, ఇండి పెండెంటుపత్రికను వ్రాసి ప్రచురించినందులకు వారిపై సంవత్సరపు కఠిన శిక్ష విధించబడెను. ఇండి పెండెంటు పత్రికాసంపాదకు లగు జార్జి జోసెఫ్ గారు అరెస్టు అయిన వెంటనే, మహాదేవ దేశాయిగారు ప్రింటరు, పబ్లిషరుగ నుండిరి. రెండువేల రూపాయిల ధరావతు గోరగ చెల్లించిరి. అనతికాలములో ప్రభుత్వమువారాసామును స్వాధీనపరచుకొనిరి. అందుమీద, మహాత్ముని సలహా ననుసరించి, దేశాయిగారు వ్రాతప్రతిని ప్రచురించిరి. అందుకొరకు వారు కారాగృహమున కేకవలసివచ్చెను. వారిస్థానమును మహాత్ముని కుమారు లగు దేవదాసు గాంధీగారాక్రమించిరి. టైపుకొట్టిన మరియొకప్రతి మరల ప్రచురింపబడెను. నాయకుల నిర్బంధముదేశమున గల ఉత్సాహమును మరింత హెచ్చుకేయుచున్నది. ప్రజలకు విషయ మాసన్న మగుచున్న దనుటకు సందియ మేమి గలదు?

తగినరాష్ట్రము

లా, ఆర్డరుకు ప్రోష్టలము గలిగించి, అందు నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు దీసికొనడి చర్యలకు తోడ్పడనిరాష్ట్రమున ప్రజలు స్వకరిపాలనము ననుభవించ నర్హులుగారని కయొసీకుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. కయొసీకుపత్రిక సూచించిన పరీక్షక, మద్రాసు రాష్ట్రము తాలియుండుటచే మద్రాసు నకు నూండుగ స్వకరిపాలన మొసగగూడదాయన, సిటిజనుపత్రిక యడుగుచున్నది. అనుభవ మిందుకు విరుద్ధముగ నున్నది. ఆందోళన మే రాష్ట్ర మెక్కుడుగ చేయునో, ఇంతవరకు ఆరాష్ట్రమున కేహక్కు లెక్కువగ ప్రసాదించబడుచుండెను.

కలకత్తా హరతాళము

యవరాజగమన సందర్భమున కలకత్తాలో భారతీయులు నివసించెడి ప్రదేశమందంతలను హరతాళము పూర్తిగ జరిగె ననియు వీధులలో దీపములు లేకుండుటచే నగరమంతయు చీకటి యావరించె ననియు, అసోసియేటెడు ప్రెస్సువార్తయే తెలుపుచున్నది. వందలకొలది వాలంటీరులను, నాయకులను నిర్బంధించినను, అధికారుల పట్టుదల కొనసాగకపోయెను! వారు నేర్వదగినపాత మెద్దియో గోచరించుట లేదా?

జాతీయసభాయాత్ర

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

II

జాంతాయి దిశంబు 28:—శిశుకాలమునందు ప్రయాణ మర్థులకును దుష్టులకును కష్టముగ నుండును. నేను డిల్లీ అమృతసము సాగతము కాంగ్రెసు యాత్రలను తేసియుంటిని చెన్నపురి ప్రాంతమునం దీయేడు చరిగాలి యధికముగ నున్నటులు గనుపడినది. రేణిగుంట దాటితోడనే శిశులవాతాశరణము కలుగను బుట్టింపింది. కంఠముల యవసాము గోచరమైంది. భాదీపట్టలను జరపించి మనుగుకెట్టుకొనుట యవసరమైనది. పేదలకు పల్నాటి యప్పట్టు కర్నూలుకంబళములు చలి నాత్తుటకు జాతీయోద్యమ శ్రమంతులకు స్పాచికగ్గులు ట్విగుడుస్తూ గావలసిన యవసా మే పని ప్రశ్నగలిగినది. ఇది నాంగరీకప్రకారము లక్ష్మీవిలాసముగాని ప్రాణావసరముగాదని తోచినది. కొట్ల కొలది ప్రజలకు ప్లవేళ మునందు సహజమైన సత్ప్రధారమున కవసరమైన సహార్థములు పుష్కలముగ నుండగనే కేవల మాదంబరమునకు గాని నాగరిక ప్రశ్నమునకుగాని అధికార కరణాపాత్రలకుగాని శిశులదేశములకు సహజమైన వ్యధనుటలను వాడుట భారతీయుల పతితదేశకు విశేషము చేయుచున్నది. ఎరిదేశముల శిశోష్టపరిస్థితులకు దగిన దుస్తులను వాడు భయంభయం కల్గును. ప్రకృతివిలాసము, నవనాగరీకత్వము మాయవిలాసము నందు కలదేశములను ముంచివేయుచున్నది. మాయవిలాస సురక్షణమే ప్రభుత్వధర్మముగ జరిగిమిడినది. విదేశసత్ప్రవాసామును మద్యవ్యాపారమును సంగక్షించుట యధికారభృషిని ప్రభుత్వము ప్రకటించుచు భృషంరక్షణమున జేయుచున్నటులు భయపడుట విచిత్రముగ నుండును. ఆర్థిసంక్షణమున కేర్పడిన స్వదేశసత్ప్రతిము జాతీయమున కేర్పడిన దని యొక రాష్ట్రపాలకుడును లక్ష్మీ ద్యేమముగ నొక మహానుభావుడును వ్యాఖ్యానము చేయుచుండు భారతీజాతీయతక మగవ్యముగ నున్నది.

ఇదంతయును నేపథ్యప్రస్తావన. మొదటి రాత్రయందు గల చరి రెండవరాత్రయందు లేదు. వాదీపాఠములం దెప్పటి యష్టమే గలదు. సహజముగ పడవటి కనుమలమీదను శిశుల మెప్పువగ నుండివలయును. కాని ఈయేడు స్వతీకముగ నున్నది. బొంబయి ప్రయాణమునం దాధులకు వాదీ జన్మను కూడలిగ నున్నది. ఆంధ్రదేశము లండను సామన్యముగ హైదరాబాదు వాదీమార్గమునను జొంబంబి జయముచేయుదురు. వాదీయం దాంధ్రదేశ సేవకులు చాలమంది గలిసిరి. శ్రీమతి అన్నపూర్ణదేవిగారస్వస్థతగనున్నను జాతీయాత్రను సేవించుటకు వెడలినది. యావతీన మట్టియాతాదీక్షను వహించుచున్నపుడు పురుషులసంగతిని కలపెట్టవలయునో లేనో కాలము దెలుపగలదు. విజయవాడ బాపట్ల రాజమహేంద్రవరము మొదలగు స్థలములనుండి చాలమంది ప్రతినిధులు వాడికి కలిసి. మాదవరగతి బండ్లయందు ప్రయాణికు లనుభవించెడి యాతన వర్ణనాతీతముగ నున్నది. మనుష్యులకు నిలువకుటకు కైదును స్థలము లేదు. పశువులతోడకువలె ప్రయాణికులు బండ్లలోనికి నెట్టుకొనిపోయిరి. శిశుల కష్టముల వాలించెడివారెవరు? మాదవరగతి ప్రయాణికుల విషయమై ఏమి సంఘము తేర్పడినను తీర్మానములను తేసిను నవి మృతాశురములుగ నున్నవి. శిశువస్త్రములు ప్రస్తుతము గల రైల్వేపరిశాల నమునం దెప్పుడును సంతరింపజాలవు. శ్రమంతులకు తెల్లవారికి మొదటి రెండవ తరగతి బండ్లును రిజర్వుకు గదులును నున్నపుడు శామాన్యుల గతి యెటు లుండిన నేమి! ఆంధ్రప్రతినిధులందు చాలమంది లోకమాన్యుని వాసస్థానమును మహారాష్ట్రపా ప్రాజ్యము నకు రాజధాని యును నైనపునవయాత్రను సేవించుటకు నిలిచిరి. స్వరాజ్యయాత్రలకు స్వరాజ్యచార్యశ్రేత్ర సేవనమును నవసరము గదా! దేశభక్త కొంత వెంటపప్పుయ్యగారు డాక్టరు పట్టభిన్నారామయ్య గారు మొదలగువాడు గురువారము జొంబంబునండి బంతులు తేరిరి. శుక్రవార ముదయమునను అహమదాబాదునకు తేరియుందురు. మేమును సకాలమునకు శుక్రవారమునాడు జొంబంబికి తేరితిమి. వారివారి యనుకూలానుసారమును అహమదాబాదు నకు పయనము నేర్పరచుకొనుచున్నాము.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము

అ హ మ దా బా దు లో దే శీ య మ హా జ న న బా స్థాయి సంఘ సమావేశము తిరానములు

అహమదాబాదులో మోతీలాలు నెహ్రూ సతిగారు స్వదేశీ ప్రదర్శనము ప్రారంభించును

రీడింగు ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము మహాత్మాజీ విమర్శనము

లాహూరులో వాల టీకలపై గొట్టములలో నీళ్లు పల్లి చెదరగొట్టుట

నవంబరు 27 నుండి రావుగారికి సెక్యూటీ నోటీసు

దేశీయ మహాజన సభ

ఈ మహాసభ అహమదాబాదులో నొక్కడైనను మాత్రమే జరుగు నూచనముగలవు. ముఖ్యవిషయములను గూర్చిన తీర్మానములు అన్నియు అనాడే ఆమోదించబడును. 28-వ తేదీని కార్యసంఘమువారు ఆరుగంటలసేపు చర్చించిరి. 24-వ తేదీని విషయనిర్దేశకసభవారు చర్చింపబడిన తీర్మానములను నిర్ధారణ చేసిరి. అందు ముఖ్యమైనవి వలంటీరు సంఘములు, ఆర్జీల్లంఘనమును విస్తరింపజేయుటకు ననియు అందువలన నింకను హెచ్చుమంది తెచ్చర సాలకు పోయెననియు అన్ని కారణములును సూచించుచున్నది.

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

అహమదాబాదులో 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము హాకిం అజ్మలఖానుగారి అధ్యక్షత క్రింద స్థాయిసంఘ సమావేశము ప్రారంభమైనది. అజ్మలఖానుగారిని అక్టింగు ప్రెసిడెంటుగా నియోజింపవలెనను తీర్మానము ఆమోదించబడినది. పిమ్మట సభవారు విషయనిర్దేశకసభగా నేర్పడిరి. మహాత్మాగాంధీగారి ప్రధానతీర్మాన మతిముఖ్యమైనదియు అతి తీర్థము నగుటచే తొందరపడకుండగా దాని చర్చ 25 తేదీకి నిలుపబడినది. ఆవసరమైనచో నెల్ల ఆ సహాయోద్యమ ప్రచారమున నీ లి పి చే సి వ ల ం టీ రు ద క మ ల వీర్వాణులందఱే అధికదీక్ష వహింపవలెను. శ్వశ్రీసంఘ ఆర్జీల్లంఘనమును గూర్చి గూడ ప్రయత్నింపవలెను. కాంగ్రెసు ప్రచారకులలో హెచ్చుమందిని త్వరలో అరెస్టు చేయుట జరుగును. కాని కాంగ్రెసు అధికారము నంతయు మహాత్మా గాంధీగారి కొసంగి మహాత్మాజీ చరసాల కేగిన తన స్థానమునకుండి ఆ యధికారము నంతయు కలిగియుండునట్లు మరెయ్యకని నియమము నధికారము గూడ మహాత్మాజీ కొసంగవలెను. మహాత్మాగాంధీగారుగాని వా కి త రు చా ర వా అధికారము వహించువారుగాని స్థాయిసంఘమువారి అనుమతిని బడయుచుండ ప్రభుత్వమువారిలో నొడంబడిక చేసికొన గూడదు. కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమును మార్చగూడదు అను నదియే మహాత్మాజీ ముఖ్యతీర్మానము. పంజాబు ఖిలావతు ఆక్రమములను తొలగింపవలెను. స్వరాజ్యముకొనంగవలెనని మాత్రమంగీకరించి అసహాయోద్యమము నంగీకరింపని జేతయులుగూడ బాత్మైకత, స్వదేశీ, మద్దరింపనము అస్పృశ్యతానివారణములను గూర్చి ప్రయత్నించి కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు తోడ్పడవలెనను తీర్మానమునుగూర్చి కొద్దిమంది ప్రాతినిధ్యము వహించినను తీర్మానము ఆమోదించబడినది. 25 వ తేదీని మరల స్థాయిసంఘసభ జరిగినది. మహాత్మాజీని ముఖ్యతీర్మానమునుగూర్చిన చర్చ మరుగుగా జరుగుచున్నది. మూతన వత్సరారంభమున దౌర్జన్యవిరహిత అసహాయోద్యమమునకుండు సంతృప్తివిశ్వాసముతో మనము ప్రారంభించి వాయువేగమున కార్యసిద్ధిని బడయుదము; తేదా దౌర్జన్య రాహిత్యము ను ని బంధన ను తి సి జే యు డ ము. ప్రభుత్వముతో జరుగు నీ పోరాటమున నేదోయొకటి తేలవలెనని ఆ తీర్మానము సూచించుచు మహాత్మాజీ నుడివెను.

ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు

వీరు చెన్నపురినుండి బయలుదేరి 25 వ తేదీ వుధయమున అహమదాబాదు చేరి. ప్రతినిధిగా స్థాయిసంఘ సభయందుండిరి.

యావద్భారత స్వదేశీ ప్రదర్శనము

మోతీలాలు నెహ్రూ సతిగారు 24 వ తేదీని యావద్భారతమును ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసుసభకు వచ్చినవారందరను ప్రదర్శన సమావేశమునకు వచ్చియుండిరి. కాంగ్రెసు సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు వి. కె. పటేలుగారు మున్నగువారు పలువురు దుపస్యించిరి. ఖద్దరు స్వదేశీబట్టలను ధరించుటవలన ఆదికముగ కలగులాభమును పటేలుగారు వివరించి నెహ్రూసతిగారు కాంగ్రెసు విషయమున శ్రద్ధ తీసికొనుచున్నందుల కభినందించిరి. ఆమె భర్తను ప్రతునిగూడ అరెస్టుచేసిరి. అందువలన నామె వైర్య మినుమడించెనని పటేలుగారు రినిరి.

నెహ్రూ సతిగారు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు దినదినమును స్వదేశీవార్తల్ని ఆతీతయింపవలదు. అందువలన నార్థికలాభము బాగుగా తెల్లము కాగలదని నుడివిరి. ఖద్దరుబట్టలే గాక స్వదేశీబట్టలను వడుకునూ - చేతివర్గముల నేరబట్టలు - మిల్లు నేరబట్టలు మున్నగు యితరకములుగూడ ప్రదర్శింపబడెను. ప్రదర్శనసభకు సుప్రసిద్ధు లగువారు చాలమంది వచ్చిరి. స్టేటుకాన్సిలు సభ్యుడు భూర్షీగారు వచ్చిరి. వారందరు 24వ తేదీ వుధయముననే అహమదాబాదు చేరిరి.

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము వారు

చర్చించిన తీర్మానములు.

అహమ్మదాబాదు, డిసంబరు 25:- కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువారి సభ సమావేశముకాగానే వాలంటీరు సంఘములను ఇంక బలపఱచి, శ్వశ్రీ, సంఘ ఆర్జీల్లంఘనమును గురించి గాంధీ మహాత్మాజీ మొదటి తీర్మానము నీట్లు పఠాదించిరి.

గత దేశీయ మహాసభ సమావేశ మైనప్పటి నుండి భారతీయులు దౌర్జన్య రాహిత్యమును సహాయ నిరాకరణ మవలంబించుటచేత నిర్భయము, మనోదైర్యము, ఆత్మత్యాగము, ఆత్మగౌరవములను విశేషాభివృద్ధి నొందుటకు పీఠ గలదని అనుభవజ్ఞానమున సూచించి చిందుచేతను,

[ఈ ఉద్యమము ప్రభుత్వమువారి అధికార బలమునకు మూలాధారమును కొన్ని ప్రధానాంగములయొక్క ప్రతిఘటన విశేషముగా ధ్వంసము గావించుటచేతను.

[మొత్తముమీద స్వరాజ్యము సులభమందుటకు జేతము వాయువేగ మనోవేగములతో నభివృద్ధి లెందుట చేతను.

పంజాబు, కిలాభతు ఘోరపు అన్యాయములను తొలగించి స్వరాజ్యమును స్థాపించువరకు దౌర్జన్య రాహిత్యమును సహాయ నిరాకరణోద్యమమును ఇప్పటికింట ఎక్కడను ఉత్సాహముతో జరుపవలెనని ఈ కాంగ్రెసు మహాసభదీక్షను వహించి, ప్రత్యేకకాంగ్రెసు సమావేశమునందును, నాగపురసమావేశమునందును అంగీకరించబడిన తీర్మానమును బలముచుచున్నది.

ఇదియునుగాక ఇటీవల రాక్షప్రతినిధిగా రిచ్చిన ఉపన్యాసాంశములలో జేతమును, జేతయులను బెడరించుటచేతను, తత్ఫలితముగా భారత ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞలను శరసాసహించి రాష్ట్రీయాధికారుల నేతక రాష్ట్రములలో వాలంటీరు సంఘములను నాశనము చేయుటకు సమకట్టి, బహిరంగ సభలను బహిరంగసభల నేలకమిటి సభలకు కూడ కాసనవిగర్హముగాను, అధికారబలమును ప్రయోగించుటచేతను నిషేధించి, ప్రజల ప్రధాన నాయకులను నిర్బంధించుట వలనను,

ఈనిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము కాంగ్రెసు, కిలాఫాతు ఉద్యమములను, ప్రజలస్వయంకృషిని రూపుమాపుట కుద్దేశించ

చున్నది. ఆపరాధమునందు సాహసద్వైర్యములతో బ్రవర్తించి కాంతిసంరక్షణమును నిర్బంధములకేతన జేయగలిగిన బాంబయి గవర్నరు సర్. లాయిడు బార్ని ప్రశంసనీయును. ఇతరకాష్ట్ర పాలకులు వీరి మార్గము నవలంబించిన యువకాశాగమనము శుభప్రకాశముగ నుండి యుండును. రీడింగు ప్రభువునకును మితవాద నాయకులకును జరిగిన సంప్రతింపు నిర్భక్తమైన జనిమాతృలు నంటే తెలిసినది. నిర్భక్త మగునని నమ్మినది నిర్భక్త మగుటయందు వింత తేదు. కాని మానవహృదయమును విమరుదళయం దాకా పాళము పీడించుచుండును. రీడింగు ప్రభువు మితవాదకాయకులకు ధర్మనిర్ధారములను అధికారబలమును తెలిపి సంకృప్తిని గలుగజేయ నెంచెను. అకలి గొన్నవానికడుపు మాటలతో నిండబాలదు. స్వరాజ్యవాదుల కేమికావలయునో వారు వ్యక్తము చేయుచు నెంచుకొన్నారు. అధికారవర్గ మేమిచేయదలచినదియును వ్యక్తమైన సంప్రతింపుల కవకాశ ముండియుండును. అసహాయోద్యమ మంతయును శామాలాగ్రము స్వరాజ్యమున కేగ్గడినపు డేమికావలయునో యనుగుట తెలిసియును తెలియకను నటించుట యని ప్రపంచలయమును. స్వరాజ్యము పొంద మెం టానగవలయు నను శ్వాసశ్వాసయు నంతయును నెరిగియున్నారు. అన్యాయసూత్రము నాచరింపజేయుటకు పరిపాలనభారమును వహించుచున్న రీడింగుప్రభువును వారియా శ్రమలను సేమి చేయుచున్నారో రీడింగుప్రభువు తెలుపుట యును మితవాదులు తెలిసికొనుటయందు నవకరము. వ్యాకులిత హృదయాలయిన శండిత మదనమోహన మాలవ్యగారును కేవలము పక్షపాదమునకు బూనుకొనిన కె జం ట మ్మ గారును ముం జేమి చే యు డు గో చూడ వలయును. మితవాదులరాయబారము నిరపయోగమని తలచినటులే ఫలము జరిగినది. వీరరాక్షసాచార్యులుగారు మితవాదుల రాయబార సుప్రముత మనియును వప్రకాశనకర మనియును చెప్పియుండిరి. అధికారవర్గపులం దుండేదీవానిని ధనాధికారవ్యామోహములు పీడించినను సామాన్యలశ్యాకాహ మేల యంతరింపదొరుమాహ్యముగ నున్నది. అధికారవర్గమువారిబలమును నిర్బంధ వ్యామోహముకై వినియోగించుటకు నిశ్చయించినదని రీడింగుప్రభువు తెలిపియుండెను. అధికారాంతకాత్మ కీ విధానము నిర్బంధ విధానముగ దోచకపోయినను కాంతిసంరక్షణమార్గముగ దోచినను మితవాదుల హితమునైనను రీడింగుప్రభువు మంత్రాలోచన సభ గమనింపలేకపోయినది. అధికారబల వ్యామోహమునందు తాత్కాలికోపయోగము గనిపించుచుగాని భావిప్రయోజనములు గనిపించవు. అధికారనిర్బంధములకు ప్రజలేమిచేయవలయునో శాశ్వత యువహాసభ నిర్ణయించగలదు. ప్రతినిధులందఱును కాసనాతి క్రమబద్ధతీర్మానమునకు ముందంజ జేయ గోరుచున్నారు గాని వెనుకబడ గోరుట లేదు. ప్రమాణ కస్తూరిరంగయ్యగారు, సర్వమూర్తిగార్లు కాంతి నైతికప్రతిజ్ఞను జేకాభిమానులందరును జేయుట యవసరమని చెప్పుచున్నారు. విజయరాఘవాచార్యులుగారు స్వదేశీయ మెటులున్నను జాతీయసభ కాగ్రతరము తీర్మానమునకు వెనుకకు బడరాదని చెప్పుచున్నారు. ఆంధ్ర నాయకులందరును ముందంజజేయుచున్నారని తెలుపుట యవసరము. దేశభక్త వెంటిపెప్పయ్యగారు శ్రీమంత్ ప్రకాశము పంతులుగారు స్వరాజ్యాశ్రమ స్వీకారమునకు సిద్ధముగ నున్నారు. శ్రీమంత్ బులుసు సాంబమూర్తిగారు స్వరాజ్యాశ్రమము నందు పుండెందుమానములు క్రిపంచమబార్చి రాజేంద్రుని యతిధిగ నుండుటకు బ్రాతనుగాడు నిర్ణయించిన శుభవార్తను నేడు బాంబయియుండు విని యానందించితిమి. శ్రీమంత్ సాంబమూర్తిగారి కాంధ్ర ప్రతినిధులు భగవదాశ్రమల శర్మించుచున్నారు. ఆంధ్రయాత్రకులు కొందరు శుకవారము మధ్యాహ్న మే బయలుదేరి అహమదాబాదుకు పోయిరి. నేడు మామూలులెంబండ్లు వెడలుచున్నను రైలునందు స్థలము దొగుట దుర్లభముగ నున్నది. బాంబయినుండి నిన్న కొక స్పెషలు నేడొక స్పెషలు పోయినవి. నేటిరాత్రినుండియుండు నేడు పరువముచేత దలచితిని. శ్రద్ధల యవదమునకు భాదీనగరము చేరుదును. శామోదకాలును భాదీనగరమునుండి బ్రాహ్మణులని నమ్ముచున్నారు.

ఒక సమర్పణ:- గత శుకవారమునాడు పత్రిక యందు కి పేజీ 1 వ కాలమునందు 4 వ పంక్తిలో "కాసుల దండ 9" అనుటకు బదులు "రు 6" అని జరుపవలెను. 6 వ పంక్తియందు "నొలుకు రు 6" అనుటకు బదులు "9" అని జరుపవలెను.

విద్యార్థి సంఘము:- ఈనెల 27 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 5.30 గంటలకు గొ. శ్యామసుందరి ఎం. పంతులుబాబురావుగారి యాజమాన్యమున విద్యార్థి సంఘసభ్యులు బృహస్పతి యను తెలుగుశాటకమును సౌందర్యములు నందు ప్రదర్శించును.

మార్క్సిస్టులకు, కాంగ్రెసు యొక్క కార్యక్రమమునందలి ఇతర ఉద్యమములన్నిటినుకొని సహాయరాకకావలయును అందరు నవంబరు బొంబాయిసభయందు వర్కింగుకమిటీవారు తీర్మానించిన ప్రకారము దేశమెల్లడలను నియమించబడనున్న వాలంటీర్ల సంఘములలో శరీర ఆదంబరము లేకుండ చల్లగ ప్రభుత్వము వారిచే నరెట్లు చేయించుకొనబడవలెనని ఈ కాంగ్రెసుసభ తీర్మానించుచున్నది. ఇంతకుముందు వలె వాగ్దత్తపు ప్రశ్నలలో సంతకము పెట్టినవా రెవ్వరు వాలంటీర్లుగా జేర్చుకొనబడరు.

18 ఏప్రిల్ ప్రాయము మించిన ప్రతిభారతీయుడును వాలంటీర్ల సంఘములలో తత్తు ణమే తప్పక జేరునని ఈ మహాసభ విశ్వసింపచున్నది. వీలైన స్థలములందంతటను జాతీయ, ఇతరవిద్యాలయములు, ముఖ్యముగ కళాశాలలు తమ విద్యార్థిమండలమును, ప్రభుత్వములను తాత్కాలికముగ మానుకొని నియమిత కమిషన్లు గల వారందరు, ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు సహా, వాలంటీర్లుగా జేరవలెనని ఈ కాంగ్రెసుసభ సలహా నొసంగుచున్నది.

[బహిరంగసభలను సమావేశము చేయరాదని ప్రభుత్వాధికారులు నిషేధించినను, కమిటీ సభలను బహిరంగసభలను గృహములలో నెచ్చట నైనా పెట్టి టిక్కెట్టులవారినే సభలకు రానిచ్చి, తత్కార్యము నియమింపబడినవారు మాత్రమే ఉపవాసములను తత్కార్యము వ్రాసుకొని వచ్చి చదువ వలెననియు, ప్రజల కార్యమును కలిగించి తీర్పులముగ దౌర్జన్యమును గలగ జేయుకుండ జాగరూకతతో మాట్లాడ వలెననియు, ఈ మహాసభ ఉద్దేశించుచున్నది.

[తక్షణముల పాఠశాలమును ద్వంద్వము గావించుటకు నిరంకుశముగాను, నితానూలముగాను, నిరాటంకముగాను అధికారమును ప్రయోగించుటకు సరికట్టుటకు అన్ని సాధనములు కర్తవ్యమునైతే తరుణమునందు ఖడ్గమును జేబుట్టి విప్లవము చేయుటకు బదులు నాగరజల ప్రజలు పట్టుటగాని, సంఘములుగాని ఆశ్చర్యంభవము చేయుటయే నుత్తమమార్గమని ఈ కాంగ్రెసు సభవారు దృఢముగ నమ్ముచు న్నాడు గాన, కాంతియు తమకు పద్ధతులలో విశ్వాసము గల వారందఱు ఇప్పటి నిరంకుశ ప్రభుత్వమును తొలగించుటకు యావచ్చాంత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు గత సమావేశమునందు తీర్మానించిన ప్రకారము ప్రజలు అందరు దౌర్జన్య గాహిత్యపు రహిత్య సిద్ధాంతమును గ్రహించగానే దేశమందన్ని భాగములందు ఈ సోషలిస్టులను చేతువలె నని సలహా నిచ్చుచున్నది.

[ఎచ్చటనైనా వ్యక్తులు, సంఘములు అత్యంతతృప్తిగాను, జైరిని ఎదిర్చుకొనుటగాని కాననాతిక్రమణము నవలంబించినపుడు వీలైనంతవరకు ప్రకృతపరిస్థితుల కవసరమైతే ఇతర కాంగ్రెసు ఉద్యమములను మానివైచి క్షిప్ర సామర్థ్యముల నన్నిటినీ వారి మహారథ విడిచిపెట్టుటకు మరల్చి, వారందరు తక్షణధ్యానముతో పాటుపడవలెనని ఈ కాంగ్రెసు మహాసభ అభిప్రాయపడుచున్నది.

[కాంగ్రెసు ఉద్యమ ప్రచారకులలో సభికసంఖ్యాకుల చిరకాలములలోనే ప్రభుత్వమువారిచే నరెట్లుచేయబడుచురగాన, కాంగ్రెసు నియమములను, సిద్ధాంతములను నూత్రముల నేమి మార్చకుండ, కాంగ్రెసుసభ, సభోపసంఘములకు గల సర్వాధికారమును మహాత్మా గాంధీగారికి ఇచ్చి నేయుచున్నది. అతని సందర్శనములందు ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభను సమావేశపఱచుట, స్థాయిసంఘము, వర్కింగు కమిటీ సభలను సమావేశముచేయుట మున్నగు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చి అవసరమగునెడల మహాత్ముడు మరియొకరిని తన స్థానే నియమించగలడు.

ఇట్లు నియమించబడువానికి గాని, వారి తదనంతరము వారిచే నియమింపబడువానికి గాని ఈ తీర్మానము ననుసరించి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మిప్పింపబడును గాని మహాత్మా గాంధీగారు గాని, వారితో నియమించబడువాడుగాని యావచ్చాంత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘపు ప్రత్యేకసమావేశపు ఉత్తరువు బడయుకుండ భారతప్రభుత్వముతోగాని, అంగ్లప్రభుత్వముతోగాని ఒడంబడిక వైనను, సంధివైనను చేయరాదు. ఈలాగే కాంగ్రెసు సెలవు బొందకుండ మహాత్మా గాంధీగారుగాని, వారిచే-వారిస్థానే నియమించబడు వారుగాని ఇప్పటికాంగ్రెసు మతమును (Congress Creed) ఎట్టిసందర్భములందైనను ఎంతమాత్రము మార్చరాదు.

మార్క్సిస్టుయొక్క మనస్సాక్షిని సంరక్షించుటకు కృష్ణశక్తిపానమునకు పెట్టి, తద్వారా స్వరాజ్యసిద్ధిని బడయుట అతిసులభముగ జేయుచున్న దేశభక్తుల నందరిని ఈ కాంగ్రెసు సభ ఆభినందించుచున్నది.

ఈ తీర్మానములలో చర్చనీయాంశము లనేకము లందుటచే, ఈ తీర్మానమును గురించి తేల్చు సావకాశముగ చర్చించవగునని తీర్మానించబడెను.

మహాత్ముని రెండవతీర్మానము

మహాత్ముడంతలు ఇట్లు పాపాడించిరి. "అసహాయాద్యములు ఈ సంపూర్ణముగగాని, కొంతవరకుగాని భేదాభిప్రాయములు గలిగి, పంజాబు, కిలాఫాతు ఘోరావ్యాధ్యములను తొలగించి, స్వరాజ్యస్థాపనము చేయవలెనని నమ్ము వారందరు స్వదేశాభివృద్ధి, సాంఘిక వికాసత్యత, మద్యపాననిషేధము అస్పృశ్యతను రూపుమాపుట—ఈ విషయములలో మాత్రము సహాయ నిరాకరణ వలంబులకు తోడ్పడెదరని ఈ కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రార్థించుచున్నది. ఈ విషయములను గురించి భేదాభిప్రాయము లుండుట కగత్యము లేనందున వారిసహకారము కార్యసిద్ధిని బొందుటకు తోడ్పడును. ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధాన విజృంభణను ఖలితముగ ఇతరులకు మనయందు సానుభూతి గలుపించుచు గాని వారు తాత్కాలిక ఆవేశముతో మనవైపు జేరి తమవార మనలను విడనాడరాదు. మాకాదుల సహాయము నవకల్పనములను తొలగించి జైలును నా సహోదరులు మోడరేరాదు అని మహాత్ముడు చెప్పిరి.

సంపూర్ణముగ చర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మానము అంగీకరించబడుటకు ప్రాధమ్యము కొంతవడి ఇట్లు సవరించబడెను.

"సంపూర్ణ సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు గాని, వాని ప్రధానోద్దేశమునందు గాని విశ్వాసము లేక, జాతీయ అత్యగౌరవసంరక్షణకామము కిలాఫాతు, పంజాబు దుష్కృత్యములకు పశ్చాత్తాపము జూపవలెననియు, సంపూర్ణజాతీయ సహగ్రభావ ప్రకటనము కోసము సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిని బడయగోచరమగు నానావర్తములవారిని, విద్యనీతిముల వారిని ఒక్కొక్క స్నేహభావమును కుదిర్చి, కేలితో నూలు ఒడకు, చిగ్గములమీద కేలితో బట్టలను నేయు పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహము కలిగించి, తద్వారా తీసుటకు కూడ దొరకక పట్టులు మాడుటకు తమారే యిచ్చ స్వరసాహాయులకు కొంత పని కల్పించి, ఈప్రక్రమ ప్రోత్సహించుటకు కేలితో ఒడకబడిన నూలుతో నేయబడినస్త్రములను ఖరీదించి, సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమునకు తోడ్పడి, వారు హిందూవిశ్వాసాలలో అస్పృశ్యతను తొలగించి నికృతాత్మ్యభావన పాలును వలెనని ఈ మహాసభ ప్రార్థించుచున్నది."

ఇతర తీర్మానములు

మామిలాల అల్లరులు

మామిలాల అల్లరులు ప్రారంభించుటకు 6 మాసముల ముందటినండి అసహాయాద్యము, కిలాఫాతు ప్రచారకులకే స్థలములకు ప్రవేశము దొరకనిపోవుట చేత ఈ మామిలాల అల్లరులకు సహాయ నిరాకరణము, కిలాఫాతు ఉద్యమములు హేళిపులు గావలన ఈ కాంగ్రెసు మహాసభ దృఢముగా విశ్వసించుచున్నది. దౌర్జన్య రాహిత్యపు సందేశము వారి చేరియున్న యెడల, ఈ గలభాలు ఎప్పటికిని జరిగి యుండెడివిగావు; గాని హిందువులను బలవంతులతో తమ మతములలో జేర్చుకొనుట, ప్రాణములను, ఆస్తిని వాతనము చేయుట మున్నగు మామిలా దుష్కృత్యములు ఈ కాంగ్రెసు మహాసభకు దుఃఖమును కలిగించుచున్నవి. మామిలా యాకుతో హస్తేను, ఇతరఅసహాయాద్యప్రచారకుల మహాత్మాగాంధీగారిని మలతారు మండలములలోకి వదలరాదు ప్రభుత్వము వారు రానిచ్చి యుండినవక్షయము ఈవిప్లవ మెన్నో సమసి జోయి యుండును. నాగరక ప్రభుత్వముని జెప్పకొనున్న ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమువారు దయావిహీనులై పిల్చుటకు పరిమళ వాయువును ఇప్పించకుండ విషవాయువును బీల్చి రయలులో మామిలాల ఘోషమరణముల నొందునట్లు చేయుట చాలాకారకృత్యముని ఈసభవారు తలచుచున్నారు. వర్తమానయుగము నందిట్టినిర్భయ ఎచ్చటను విసరానివిషము.

ముస్తాఫాకేమలు పామగారికి అభినందనములు

స్వస్థానమును, స్వాంత్ర్యమును సంరక్షించుట కొరకు ఘోషి మస్తాఫాకేమలుపానా, కురుస్కూలుచేరి దైర్యముతో పోరాడి, గ్రీకుతుమ్మక సంగ్రామములలో విజయములను బడసి నందులకు ఈ కాంగ్రెసుసభ వారిని అభినందించుచున్నది.

బొంబాయి అల్లరులు

నవంబరు 17 వ తేదీన అటుపిమ్మట బొంబాయినగరమునందు జరిగిన అల్లరులను గురించి ఈ కాంగ్రెసు సభ వ్యవసర పడుచున్నది. అల్లరులనువారి హక్కులను పరిపూర్ణముగ రక్షించవలెనని ఈ కాంగ్రెసు సభ నిశ్చయముగ నిశ్చయించుచున్నది రూఢిగా తెలియుచున్నది.

ఇతరవిషయములు

ఒకరు కందు కాంగ్రెసు సభోపసంఘములలో వాళ్ళ తరుణులందు సభ్యులుగా నుండరాదను కాంగ్రెసు మతమును మార్చు విషయమై కమిటీవా రాలోచించిరి. కమిటీ తిరిగి తేల్చు ఉదయము 9 గంటలకు సమావేశమగును.

ఒకనర్తమానము

'ఇండిపెండెంటు' పత్రికను వ్రాసి పలువురికి పంచిపెట్టి నందులకు పత్రికాసంపాదకులగు జేకాయిగాని ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేసి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షను విధించినట్లు రెంటివారై చేరని గాంధీగారు తెలియజేసి, అట్టి మొదటి వారప్రతిని, కమిటీ సభ్యులకు జూపెట్టిరి. అందరి ప్రధానవాగ్దానపు క్రిక "నేను మారెదనుగాని చావలను అని వ్రాయబడెను. 'కేపటి యంగు యిండియా పత్రికతో ఈవ్యాసము సంపూర్ణముగ ప్రంటించబడును. కాంగ్రెసు సభోపసంఘములలో "యంగుఇండియా" పత్రిక ప్రకటనము జలువగును.

* * * * *
అహమదాబాదులో 25 వ తేదీన ఉదయమున కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము ప్రారంభమై మహాత్మాగాంధీ గాంచే ఉపపాదించబడిన ప్రధాన తీర్మానమును గూర్చి ఆ దిన మంతయు చర్చజరిగెనది. చర్చప్రారంభము కాకముందే సభలో గల వంకల నుండియు 'పెక్కుమంది పెక్కుమంది' అధ్యక్షులగుమాకేంజిబుల్ ఖాన్ గారికంద జేరిరి. తీర్మానమును భాగము లుకొందవిభజించి చర్చపొగించిరి. చర్చ చాలకరకు జరిగినపిమ్మట దౌర్జన్యము ఆలోచనయందైననుండగూడదు. మనప్రమాణము ఆ చరిణయందున్నంత కాలము మరూపమునను దౌర్జన్యముకనబడకూడదు అనుభాగమును తీసివేయవలయును. దౌర్జన్య రాహిత్యముగల కార్యసిద్ధి కలుగవచ్చును దౌర్జన్యము ననుసరించవచ్చునని మహాత్మునియారు మనునటించుచున్నది.

అని మహాత్మునియారు మహాసభాధ్యక్షుడు జూరకు నెయిచానిగాని తీవ్రప్రాతికూల్యమును పట్టుటతో ప్రారంభించిరి. కెండుసార్లు అయిన సవరణ యోడిపోయినను పట్టునడక ఆవకాశముకలిగివుండెట్లు అయిన తత్సంబంధములగునంతలు బుపపాదించుచు నే యుండెను. తీసినిగూర్చి ఆసభలోని మహాత్ముడి యులలోనే భిన్నాభిప్రాయములు కనంబడెను. మోహనిగారి సహా అంగీకరించిన కాంగ్రెసు సర్వప్రధానమునే మార్చినట్లుగ నని కొంతరు మహాత్ముడియు లనిరి. కాంగ్రెసు సాంప్రదాయముల మా గృవలయునని నేను మహాసభలో ఉపపాదించువున్నానని మోహని గాత చెప్పిరి. ఈ రీతిగ సాయంకాలము 5 గంటలవరకు చర్చ జరిగెనది. ఈ విషయమును గూర్చి మహాత్ముడియారుగరువు లకు పండితులు వరతీత్యా ఆలోచించి ఏదో యొకటి నిర్ధారణచేయుటకు తీరిని గూర్చి చర్చ 27 వ తేదీ మంజూరణమవకు నిలువదగు నని మహాత్ముడు పపాడింపగ అందులకు సభవారంగీకరించిరి. 24 వ తేదీ ఉదయమున ఈ తీర్మానముపపాదించుచు మహాత్ముడు ఇట్లు దీర్ఘగంభీరోపవాసము గావించెను.

"28 వ తేదీ సాయంకాలము నేను మహారాష్ట్రనాయకులతో దీనిని గూర్చి చర్చించితిని. వారు అసహాయాద్యము విధానము సంతయు సంపూర్ణముగ ఆమోదించిరిగాని కొన్నిటి పట్లమాత్రము తమకుగల అసమ్మతిని స్పష్టపరిచిరి. అసవరణలు చేసిన ప్రధానసిద్ధాంతములందే లొంగినట్లుగను కాని ఏపక్షము అసమానమగుజలముతోను త్యాగముతోను కూడియున్నదో ఏపక్షమువారు పెక్కుతరములండి దేశము కొరకు సహాయతరమగునెవ చేజేతమునందంకటను అజేయమగు ప్రజాధికార భావముననిర్మిరి? ఏపక్షముయొక్క మహానాయకులు యావచ్చాంత తమ హానాయకుడ య్యో? నే కోట్ల కొలదిదేశీయుల హృదయములందు అవతారపురుషుడుగ త్రావంప బడెనో అట్టి ప్రజాధికారభావమును దేశమునందెప్పుడొనొందించునూనియును దేశసేవయంతే ప్రాణముల నర్పించెనో అట్టి పక్షమువారు అసహాయవాదులకు ఎందును తీసిపోని చేకర్చియు గౌరవమును గలిగియుంజినను కాంగ్రెసుసభవారు కొరిసరితి త్యాగముల నొనరించు నంగీకరింపనిమాత్రమున జేశకర్తయు గౌరవమును గలవారెవరిని నటించు అతిసహాయవాదులందరును, అట్టి త్యాగమువాదులను ఉపాధ్యాయులను ఇతరులను దుర్బుద్ధి తో అసమానపరచకుండ రక్షణ నొనరిం గవరణమును తీర్మానమును దుచ్చేన్చివలయునని మహారాష్ట్ర సోషలు నర్మ కోరిరి. అట్టి సవరణను చేసినచో హానికరములగు అతార్థముల కల్పించుట కవకాశముకలదు. కావున అది పొసగదు అని చెప్పితిని కాని అత

అహమ్మదాబాదు ప్రాముఖ్యత

(1)

అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుకు వెంట ప్రతినిధులకు పర్యాయకరముగ నుండుటకు కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘమువారు నగరప్రాముఖ్యతను, నగరమునందు చూడదగిన ముఖ్యవిషయములను వివరించుచు నొక చిన్న పుస్తకమును ముద్రించిరి. అందలి సారాంశమును మాత్ర మించట జూందు పఠించుచున్నాము.

అహమ్మదాబాదు నగరచారిత్రము సుమారు ఎనిమిది తొమ్మిదివందల సంవత్సరములక్రిందటినుండి ప్రారంభమైనదని చెప్పవచ్చును. ప్రాచీనభారతమునఁ దీనగరము వన్నె తెక్రియుండకపోయినను, మధ్యకాలమునుండి గుజరాతు రాష్ట్రమునకు ముఖ్యపట్టణముగ నున్న వర్తకమునకును - పరిశ్రమలకును ఉనికిపట్టె విలసిల్లుచున్నది. అహమ్మదాబాదు నగరమునందు ఒక్కసంవత్సరమున దక్క మరెవ్వరాహ్వానికలక్షణములను సాగుచునులేవు. అహమ్మదాబాదు సమృద్ధిని దెలుపయొద్దన సముద్రమునకు 173 అడుగులదూరము ను నుండును - నగర ప్రాకారపుగోడలు తూర్పు పడమరలకు మైలుకు మించిన పొడవును, 15 మైలులు 20 అడుగులవైపున గలిగి యుండును. నగర వైశాల్యము సుమారు 2 చదరపుమైలు స్థలమును. నగర ప్రసారీగోడలకు 14 ద్వారము లుండును గోడల వెలుపలనుండు ప్రదేశమునందు నీటివనరులు, సాకరంతమగు భూములు ను నుండును. నగరమునందు సుమారు 10000 మంది ప్రజలుండుదురు.

గుజరాతుకు 1411 వ సంవత్సరమున సుల్తానుగ నుండిన అహమ్మదు సా ఈ నగరమును స్థాపించెను. కాలక్రమమున ఆ నేకుల పరమయ్యెను. సంపూర్ణముగ 1737 వ సంవత్సరమున మహారాష్ట్రము కళింగము చేసికొనిరి. అప్పడప్పుడు మహమ్మదీయులైనారు ఈపట్టణమును తీసికొనబ్రయత్నించిరి కాని యావర్యాగము లేకపోయెను. 1780 వ సంవత్సరములు క్రిటిషు వైసికులు కొందరు వెళ్లి ఆక్రమించుకొనిరి. మహారాష్ట్రము వెంటనే మరల తమస్వాధీనము చేసికొని 1818 వ సంవత్సరమువఱకు సంరక్షించుకొనుచుండిరి. అంతట పీష్వాపరిపాలన శకంబగా మరల బ్రిటిషువారి వశమయ్యెను.

అహమ్మదాబాదులో పూర్వము పట్టణ, బంగారు, ప్రతి విస్తారముగ నుండెడిది. ఇప్పటికిని అహమ్మదాబాదు దూదిపట్టణమై యున్నది. అహమ్మదాబాదునందును, పరిసరము లందును అనేకబట్టణములు గలవు. ఈ విల్లలే గాక కలప, కుమ్మర, గ్లాసు, నిప్పుపెట్టెల పరిశ్రమలుగూడ గలవు. సామాన్యమునందు గా తీచాలివాసీలు చాలప్రసిద్ధి కెక్కినవి. నగరమునందు క్రీశే కమకరులును హిందూదేవాలయములును గలవు. వీనియందు నుంచి నేర్పరికనము చూపబడియుండును. నిరాకరణోద్యమమును విశ్వాదివశములలో మొదటనే యనుకరించినది అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీయే. ఈ మునిసిపాలిటీ మొదట 1857 లో స్థాపింపబడెను. నగరమునందు కొలాయిలు గలవు.

మిలిటరీ కంటోన్మెంటు ఇచ్చటనుండి మూడున్నరమైళ్ల దూరముగ నుండును. నిరాకరణోద్యమపురితముగ నీక్రింది విధ్యాలయములు స్థాపింపబడెను. (1) గుజరాతు విద్యాపీఠము (గుజరాతు గాతీయవిశ్వవిద్యము.) గాంధీ మహాత్ముడు అధ్యక్షుడు. (ప్రిన్సిపాల్) పి. టి. గిద్దానీ ఉపాధ్యక్షుడు. అనుబంధముగ నొక కళాశాల, 14 ఉన్నత పాఠశాలలు, 20 మాధ్యమిక పాఠశాలలు గలవు. (2) గుజరాతు అనువాదిశాలయము (3) గుజరాతు పురాతనమందిరము (4) ఆధ్యాపకముందిరము (5) ప్రొటెస్టెంటు యొన్నతపాఠశాల, (6) మాడల్ హైస్కూలు, (7) గుజరాతు కళాశాల (8) వేదాంత కళాశాల (9) పి. ఆర్. బ్రెయినింగు కళాశాల (పురుషులకు) మహలక్ష్మీ బ్రెయినింగు కళాశాల (స్త్రీలకు) (10) మహిళావిద్యాలయము, మహిళాపాఠశాలలు (11) చెవిటి వారికి మూగవారికి పాఠశాల పుస్తకభాండాగారములు, ధర్మ పఠనముందిరములు 4 గను వ్యాయామముల కనేకసంఘములును, ధర్మ సంస్థాపనములు కొన్నియు గలవు.

వీని కన్నిటికన్న మిగుల ముఖ్యమైనది సత్యాగ్రహ శ్రమము. ఈ యోగ్యము ఖాదినగరమునుండి రిక్తి మైళ్లు దూరమున నుండును.

కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘ కార్యకర్తలనువారు తయారు చేసిన నీ పుస్తకము మిగుల యుపయోగముగ నుండగలదు. ముఖ్యప్రదేశముల నన్నిటి బాపు పటముగూడ నొకటి గలదు.

నేల్సు యువరాజు కలకత్తా

24 వ తేది ఉదయం నేల్సు యువరాజుగారు కలకత్తా చేరిరి. వాపురాష్ట్రవనుమండి ప్రభుత్వభవనమునకు వెళ్లిరి. వారికిరువంకలు ఆంగ్లేయులు భారతీయులు గుంపులుగుంపులుగ నిలిచి యుండిరి. నగరమునందు జేకీయులందు పేటలలో వారతాళము సంపూర్ణముగ నుండెను.

వాపురాష్ట్రవనువద్ద బెంగాలు గవర్నరుగారు, సెవిలు వైసికోద్యోగులు, మరికొందరు ప్రముఖులు యువరాజుగారికి స్వాగత మొసంగిరి. కోటయరుజులునుండి ఫిరంగులు ప్రేల్పుబడుచుండగ ఆంగ్లేయులు హర్షధ్వజులు గావించుచుండగ నొప్పువైశవముతో యువరాజుగారు ఉచితగౌరవములతో ఊరేగిరి.

జెంహపునీస్మియరునందు ఉత్సవము ఆరంభమైనది. ఆచ్చట ఒకగొప్పపాక వేయబడెను. అందలి ఉన్నతానమును యువరాజుగారు రలంకరించిరి.

కలకత్తా కాల్వోకేషను అధ్యక్షులగు పేయనుగారు యాక్రెడిట్ స్వాగతప్రకటనను చదివి యువరాజుగారికి సమర్పించిరి.

మీరు సామ్రాజ్యమునకు నొప్పు మేలుచేయుచున్నాడు. భారతదేశమునందు చూతన యుగ మారంభమైనది. చూతన కాన ససర్వల ప్రభుసమాజేశము విశాఖాజ్యమున జరుగునని మేనుండెదము తలచియుంటిమి. అనాగోగ్యమునల్ల మీరు గాక పోయినను కన్నాటు వ్యాకు గారి సందర్శక భాగ్యము మీకు లభించినది.

యువరాజుగారి ప్రత్యుత్తరము యువరాజుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. మీ హృదయ పూర్వక స్వాగతమునకు వందనములు. భారత సామ్రాజ్యమునందు ఆ నేక నగరములకు నేను చూచితిని. అవన్నియు కలకత్తాతో సరిపోవు నమ్ముచున్నాను.

కలకత్తారేవునందు గొప్పవ్యాపారము జరుగుచున్నది. వ్యాపారమునందేమి, విభవమునందేమి, మరి ఇతరవిషయములందేమి ఈనగరప్రాముఖ్యత అద్వితీయము. సామ్రాజ్యమునందు లంపను నగరమునకు చెందవ నగరము కలకత్తా, అని చెప్పవచ్చును.

నగరసౌకర్యము విశిష్టము స్వల్పములు కాన్పరే మక సభ్యులసామర్థ్యము విశదపరచుచున్నవి. నగరపుర్రు ర్యాణము అభివృద్ధిగిరించి అభివృద్ధిచుచున్నది. తెలియుచున్నది. మీ ప్రముఖులు సభలను లగునని నమ్ముచున్నాను.

ఈ నగర "భిక్షుధి ఎల్లప్పుడు కోరుచుండెదను"

జెంహపునీస్మియరు నుండి యువరాజుగారు ప్రభుత్వభవనమునకు వెళ్లిరి. అచ్చట రొనాల్డు పే ప్రభుదంపతులు స్వాగత మొసంగి ఉన్నతోద్యోగులు రెదితరులను యువరాజుగారి కెరుకపరచిరి.

24 వ తేది సాయంకాలము యువరాజుగారు కలకత్తా గజ్జపు పండుమలకు వెళ్లిరి. అదివారం 25 వ తేది ఉదయం యువరాజుగారు కెప్రిడ్రెయకు వెళ్లిరి. ప్రార్థనజరి.

బీహారు ఒరిశాప్రకీంగు గవర్నరుగారికి కాన్పరే ప్రజలు, జమిందారులు తదితరుల శత్రుమున వందనములు సమర్పించుచు, శింతివార్త పంపిరి.

బర్మాప్రజలరాజభక్తి ప్రకటించుచు బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు మరియొక తంతివార్త పంపిరి.

ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి గ్రామపాలకుల గౌరవ మర్యాదలు కడు మోస్తరికితకి వచ్చుచుండుటచే యిందును గుఱించి గ్రామపాలక సోదరులందరును కలసి యొకమహాసభ జరిగించి అందులో ఆ నేకవిషయములను చర్చించవలసియున్నది. ఈసభ సర్వేపల్లి తాలూకాలో క్రోనూరుకు తూర్పుగా 3 మైళ్ల దూరములోనున్న బాలేషురు గ్రామంలో 1922 సంవత్సరం జనవరి 3 వ తేది మంగళవారం భోజనాత్మకం జరగబడును. ఈన తాలూకాయందలి ప్రతి గ్రామముననుకరణములును, అసిస్టెంటు కలెక్టరు, మజిలీదార్లు ప్రస్తుతపు (3విజనులలో తగ్గింపబడిన వాక సహ) ఇంకా యితర తాలూకాల నుండి వచ్చుటకు తానూము గల గ్రామపాలకులును, సంఘాభిమానులును, యాసభకు తప్పక దయచేయప్రార్థితులు. అట్టివానికి భోజనవసతులు ఉచితముగా నమరుటకు ఆగ్రామములో బ్రహ్మశ్రీ బాలేషుర్తి లక్ష్మీనరసింహం వెల్మకన్ని విశ్వనాథ కాస్త్రిగార్లు తగు బాధ్యతను వహించియున్నారు.

తపాలద్యోగుల సభ:— కోయంబుత్తూరు తపాలద్యోగుల మహాసభ ప్రథమ సమావేశము కోయంబుత్తూరులో 28 వ తేది జరిగెను. వకీలు కె. నారాయణశాస్త్రిగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

నాతావరణము

1921 సం దిశంబరు నెల 26-వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: వర్షా ముఖ్య నగరములు, వర్షా ముఖ్య నగరములు, వర్షా ముఖ్య నగరములు, వర్షా ముఖ్య నగరములు, వర్షా ముఖ్య నగరములు, వర్షా ముఖ్య నగరములు. Rows include గోపాలపూరు, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, బందరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, హైదరాబాదు, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, తెలంగాణ, కోయంబుత్తూరు, కెల్లూరు, నేలము.

అన్ని ప్రదేశములందును వాయుభారము కొంచెముగ హెచ్చెను. పశ్చిమతీరమునందును వద్రాణనకున కుస్తీతీరమందును జూములుగ నుండెను. దక్కను దత్తమండలములలో స్వల్పముగా నెక్కువగా నుండెను. మిలిగిన ప్రదేశములలో స్వల్పముగ తక్కువగా నుండెను. అన్ని ప్రదేశములందును ఉష్ణమ హెచ్చెను. దత్తమండలములందు మార్పులేవు మధ్యమేష్ణము జూములుకన్న కొంచెము తక్కువగా నుండెను. సర్కారులందు త్రగ ప్రాంతములందును జొంబయి యందును మాశ్రము కొంచె మెక్కువగా నుండెను. పక్షిరి వ్యము కామాపాయిని కొంతమెక్కువగా నే గలదు. కొరమాండలు తీరమునందుమాత్రము తక్కువగా నున్నది. సర్కారులందప్ప మిగిలినయన్ని ప్రదేశములందును రాత్రినేడిమి కామాపాయిని స్వల్పముగా తగ్గియుండెను. వాయువునం దార్ద్రత దాదాపు దామాపాయిని సరిగ నేయుండెను. ఆకాశమునంగు మేఘము లతిస్వల్పము, దక్షిణమునందును, తూర్పుతీరమునందును మేఘము లొక మాదిరిగ గలవు. వర్షములు లేవు.

నాతావరణమునం దార్ద్రత లేవండనే యుండవచ్చును. ఎన్-ఆర్-సామ్రాధు

మీ రాబడి

మీ కుటుంబ బాంధవుల చారికంత శ్రేష్ఠుడు, మీరు నిరాశములే కాని భిక్షుధి చేయకూడకుట కొన్ని మార్గములను కనిపెట్టి ఆంగ్లేవే నుభుము నశుభవింతురు. ఈలాటి విషయములలో మా సలహా మీకు ముఖ్యమైనది. తక్షణము ఒక ఆదా ప్రాంతును పంపిన సులభముగా వైశము సంపాదించు మార్గములు తెలుపు పుస్తక మొకటి పంపబడును. (8835)

Prof: - P. N. DILAWARI, Amritsar, No. 19.

“అద్భుత వివ్యక్త ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి అక్షర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుతయొగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు బాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపురవములేదు. సులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప సర్దిపీకేటలను పొందినది. ఔ 1 డూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారు అరీ నారాయణశాస్త్రి, తంతులు. డి. పి. డి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని శుభోపమా కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకములు తయారుచేసినది గుడిగుడి చిత్రనామాథ వ్రాయగలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము. 2888 పోడవరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

విదేశ వార్తలు

ఈజిప్టున మన్య.

జగ్జూల్ పాపాగారు ఆరెస్టు జేయబడుట.

డిసెంబరు 23:—జగ్జూల్ పాపాగారు రెస్టు చేయబడి సైనికులచే మోటారు బండియందు నూయజును దీసికొని పోయిరి. అధికారులు తీవ్రముగా చర్యచేసికొనుచుండిరి. ఎట్టి కష్టములు సంభవించినను అణచివేత సిద్ధముగ నుండిరి.

సైనికాధికారులు.

ఇదివరకు ప్రజలచే కొట్టుబడిన బ్రిటిషు సైనికుడు మర జింబావే తోమును సైనికాధికారులు వశపరుచుకొనిరి.

అల్లెస్విప్రు త్రుటన.

జగ్జూల్ పాపాగారు తరపునగాని బాతీయవాద సంఘమువారి తరపునగాని ధనము తమవద్ద నుంచుకొనగూడదని బ్యాంకులకును పౌరులకును అల్లెస్విప్రు ప్రభువుగారు బెలిజుబరచిరి. అల్లెస్విప్రు ప్రభువుగారి అనుమతిలేనిచే, ఇదివరకు బ్యాంకులలో నున్న సామాన్య బ్యాంకులవారు తిరిగి ఇచ్చివేయరాదని కూడ ప్రకటించెను.

యధనాకల రాక

సెరిను, క్లెమెన్సు అను యధనాకలు వెంటనే మాట్లాడుండి ఈజిప్టునకు జనవరి నది ఉత్తరువు గావింపబడెను. ఏమి వెంటనే బయలుదేరెను. త్వరలో మిగిలిన యధనాకలు గూడ వెళ్లవలె నని యుత్తరువు గావింపబడెను.

పాపాగారి అనుచరుల ఆరెస్టు

జగ్జూల్ పాపాగారి యర్థులు అనుచరులరెస్టు జేయబడిరి. తమగ్రామములకు తిరిగివెళ్లవలెనని విశింపబడిన ప్రవాసపుట్టుత్తరువును ముగ్గురు అనుచరులు తీరస్కరించిరి. మరిమగ్గురింకేయిం బయలుదేర్చెను. వీరికి కొన్ని గంటలకాలము వ్యవధి ఈయబడెను. జగ్జూల్ పాపాగారి యరెస్టును విని చాల గుంపులు చేరెను. గుంపులందు కొంతమందిని వాయువిమానములలో వీసికొని పోయి నెయిలు నది దెల్టా కడకు తరచివేసిరి. అల్లెటలు కొంచెమున్ను, భయపడవలసిన యవసరములేదు. కెయిగో పట్టణమంతయు పోలీసువారిచే నిర్బంధింపబడి యున్నది.

పరిస్థితులు

డిసెంబరు 24:—కెయిగో పట్టణమంతయు కొంతము గనే యున్నది. వీధులయందు జనసంచారము లేదు. ఈజిప్టుదేశీయులు తనకు ఒప్పజెప్పిన పవిత్రకార్యమును తాను నిర్వహించుచుండు ఈజిప్టుదేశీయులు దప్ప తన నెవరును అడ్డుపెట్టజాలకని జగ్జూల్ పాపాగారు అల్లెస్విప్రు ప్రభువునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. అడ్డిపాపాగారి కుటుంబమువారు జగ్జూల్ పాపా కుటుంబమువారియెడల అధికారులు వహించిన నిర్బంధవిధానమునకు తమ అనుమతిని కలుపుచు లాయరు జార్జి గారికి తంతివార్త సంపిరి. దేశీయులు చాల యుక్తేకపూరితులై యుండిరి.

విర్లందు సంధి యొడంబడిక

క్లెయి జిల్లాసంఘము

విర్లందునందు క్లెయి జిల్లా తరపున డివెలరాగారు ప్రభువునకు డెయిలు ఈతాను సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈ జిల్లాసంఘమువారు సమావేశమై యొడంబడిక సంగీకరింపవలెనని తీర్మానించిరి. ఒడంబడిక యామోదము జడయుటగాను డివెలరాగారు తమ యపారపు పలుకుబడి నుపయోగింపవలసినదని గూడ తీర్మానింపబడెను.

డెయితి ఈతాను

డెయిలు ఈతాను తిరిగి సమావేశ మగులోపల నెవరును తోమును దువన్యనింపరాదని డివెలరాగారు కోరనంజుల కందరును సమ్మతించిరి.

నౌకా యమము

సబ్మెరైను సేమన్య

డిసెంబరు 23:—తీవ్రభువుగారు సబ్మెరైనుల పూర్తిగ బోగింపవలె నని ఆయుధనియమసభయందు వాదించిరి. సబ్మెరైను శుశున్యయందు ఆమెరికావాత సభయొక్క ఆదర్శములకు వ్యతిరేకముగ నడుచుచుండిరి. ఈ సబ్మెరైనులు ఆత్మరక్షణకు పనికిరావు సబ్మెరైనులు కానియధనాకల నిర్మాణము చేయుటకు తప్ప సాయుధనాకల చెంత తేర

జాలవు. జగ్జూలులకు విశేషసంఖ్యల సబ్మెరైనులు టండినను బ్రిటిషువారి నౌకావ్యాపార మాపహంకరింపిరి. ఆమెరికా వాత 9500 టన్నులును ఆంగ్లదేశమువాత 21800 టన్నులును సబ్మెరైనుల నిర్మించుకొనవచ్చునని తెలుపుచున్నారు. ఇది ఈ సభోదేశములకు వ్యతిరేకము. నీళ్లమీద తేలియుండు నాకల కంటే నివి యపాయకములు. ఈ కాలమును సబ్మెరైనులకాక ల్యముకంటెను సబ్మెరైనులకు కనిపెట్టుట వాని వాతన మొనర్చుట మొదలగు కార్యములందు నైపుణ్యము హెచ్చెను. ఇట్లు కోరుటయందు బ్రిటిషువారికి స్వలాభాపేక్ష లేదని తీవ్రభువుగారు నుడిచిరి. సముద్రతీర రక్షణమున కవసరమని ఇతర రాష్ట్రములవారు కనవచ్చును. ఈ రాష్ట్రములవారు రందరికిని గలసి యొన్నంత సముద్రతీరము బ్రిటిషువారి కొక్కరకేగలదు. అట్టి బ్రిటిషువారే సబ్మెరైనుల దొంగింప వలెనని కోరుచుండిరి.

ఇటలీ ప్రాంత లింజునకు సమ్మతింపలేదు. జపాను ఆమెరికాలుగూడ నాపథమునే ద్రోక్కెను.

నష్టపరిహారములు

డిసెంబరు 22:—ఆంగ్ల పరాసు మంత్రులు ఈదినము సమావేశమైన తరువాత నన్ని విషయములందును సమాధానము తుదిదిన దని బ్రయంజుగాను బెలిసిరి.

తూర్పుఆఫ్రికాభారతీయులు

డిసెంబరు 23:—భారతప్రభుత్వమువారి సలహాప్రకారము తూర్పుఆఫ్రికాభారతీయులు కాననసభయందు వాలుగు స్థానములకును కార్యనిర్వాహకవర్గమునం దొక స్థానమునకు సమ్మతింప నిశ్చయించుకొనిరి.

రమ్యాకటవు

రమ్యాకటవునకు 200 లక్షల డాలరులను ఈయవలెనని సంయుక్తరాష్ట్రముల సెనెటువారు తీర్మానించిరి. ఇందుపై అధ్యక్షుడు త్వరలోనే సంతక మొనర్చవచ్చును. రమ్యాకటవు నిధి తీదినాకేను వడ్డీకొచ్చిన 120 మిలియనుల డాలరులకును వార్షింజి అధ్యక్షుడు తమ యామోదమును బెరిసిరి.

ఇటలీయులు రెండురైలు బుడ్లు డీకొనుటచే 5 గురు హతులైరి.

లండనునుండి మార్సెయ్యనకు విమానముల రాకపోకలు జరుపు ప్రయత్నము తొన్నబడుచున్నది. 1923 సం॥ నుండియు క్రమముగా రాకపోకలు జరుగును. లండనునందు మెని మిది గంటలకు బయలుదేరన మార్సెయ్యనకు సాయంత్రము 5 గంటలకు రావచ్చును. ఈ విధాన నుత్కృంత ప్రాచ్యదేశములకును ఈజిప్టునకు గూడ ఆభివృద్ధిపరుపబడును.

బహిష్కారోద్యమఫలితములు

మెకెవుడ్డుగారి ఆగమనము

కాలిగో ప్రింటర్స్ సంఘమునకు జేరిన మెకెవుడ్డుగారు భారతదేశమునకు జనుదెంచుచుండిరి. భారతదేశమున యంత్రకాలల నెలకొల్పి ఇక్కడ నేవన్నపుల తయారుజేయుటను గూర్చియు విచారించ వీరు చనుదెంచుచుండిరి. భారతదేశమున యంత్రకాలలలో దమారు జేయబడినను యంత్రకాలాలవలనండి బయటికివచ్చినపుడు ఈజిప్టులు బహిష్కరింపబడవచ్చుననియు, పక్షు విధింపబడుట కవకాశము గలదనియు మాన్వెప్రు గార్డాయను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లాంగ్మెడ వ్యాపారస్థులసభి విషయముగ నున్నది. ఈ పరిస్థానింబట కష్టము గావచ్చునని అధికారులు నుడిచిరి.

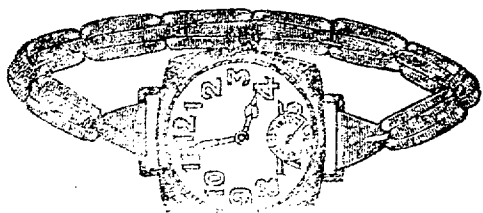
కలకత్తానుండి గోధేనుబర్జనకు జనుచున్న “ఇండసు” అనునాకట అగ్నియట్టుకొని కాలిపోవుచుండెను.

వకటన

22-9-21 తేదీన నామే కృష్ణాజిల్లా, గన్నవరం తాలూకా డివిజనువారి ఆగ్రహారంలో య 12.75 సెంటుల భూమికి దఖల్ దాఖ చేసి ఫస్ట్ బిడ్డున్నది. గన్నవరం తాలూకా కొయ్యల సూరపాడు గ్రామ వాసులైన విడికిటి సుబ్బయ్య వసుదారులు 1 రాఘవయ్య, 2 రత్నయ్య, 3 వెంకటప్పయ్య, వెంకటనారాయణ, నేను రాజీవశి డిబ్బు పుచ్చయ్యకండా వ్రాసుబడి కాగిత జరాయితి కవులు కర్తులున్నా చను ర్మెగుల నూన్యవారాయణగార్కి యిచ్చిన ఫర్ ఆఫ్ అటర్నిషి వుత్తరమున్నా బెజవాడ రైలుస్టేషనులో 9-11-21 తారీఖున రాయినది చివినాడలో మధ్యనరుల పిలిచి వచారించగా నాకుపోయిన కాగితములు కొరతలేదని విడికిటి రాఘవయ్య చెప్పెనారు. గతక ఆ పోయిన కాగితములు దొరికిన వారు మాకు పంపిన యదల 25.0-0 రూపాయలు బహుగుతి యిచ్చుటకు సంసిద్ధులమై యున్నాము. 2880

దేవులపల్లి బాలా క్రిష్ణరమందరయ్య నివాసి

రాధాకృష్ణ క్యాలండరు
మా గడియారమును కొన్నవారికి మాత్రమే
3809 ఒకటి యినాం

ఒకన్ ఫేసు, మెత్తని ఉంగరములు (Flexible loops) మెత్తని వీరను, పూర్తిగా జ్యాయజ్జు చేయబడినది. రేడియం డయలు మొదలగునవి గల నికిల్ పెండి గడియారము చేతికి కట్టుకొను చట్టతోసహా 1-కి ధర రు 16-8-0. ఇందులో తపాలు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరెయున్నవి.

RATNA WATCH Co.,
Dealers in Watches Clocks and Fountain Pens,
93, China Bazaar Road, Madras.

జనాం! జనాం!!
రెండు అనాలు ప్రాంతుపంపిన మిక్కిలి సాగ
నైన 1922 సం॥ రం పెద్దరంగుల బొమ్మ క్యాలండరు
ఒకటి పంపబడును. బాబుమాత్రము వ్రాసిన బొమ్మ
లేని క్యాలండరు యినాముగా పంపబడును. క్యాలం
డరులు వి. పి. గా ప. పబడవు. పికరూపాదు మడి
యార్దరు పంపిన 8 క్యాలండరులు ప్రిజిస్టర్డ్ పోస్టు
వ్వారా పంపబడును. రిజిస్ట్రేషన్ పోస్టుఖర్చులు
లేవు 3828
Rajavid Sri Bamandasaji Kaviraj
152, Harrison Road
Calcutta.

పాశ్చాత్య వెంకటాదల వండితుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావదమగు
లోకమయవార
కస్తూరి మాత్రలవతె

శరీర్మేధులగుకాలిండుని విద్యావధులు
తొలిచి లేదని భారతముగా చెప్పవచ్చును
నీటిలో ఆమ్లకరమైన యే రక్తపు చేరలేదు
గావున ఆత్మను పుట్టిన కిక్కురు మొదలొని
వృద్ధులకును ప్రతిఒక్కరును సంజీవానులేక
నేమించవచ్చును. ఈ మూత్రం 8 నుండి 12 వ
రకు తాంబూలముతో గాని లేక పట్టి నోటి
లోగాని ప్రదిదినము ఉపయోగించుచు తత్త్విన
ఎడల మందము అక్షరము ములబడదును. అతి
వృద్ధులు బృద్ధులు నులేరియోజ్వరము కీకము
కాలము, దగ్గు, కడికము నరముల నొప్పి లుల

హీనత ఇంపు ఎంజా క్లెగ కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గురకు రాదిచ్చును. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయో
గించిన రక్షణకు గుణ మిచ్చును. ఒకేబోటు ముచ్చంద ఈ
సేన గుమస్తాను వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిస్త్రిలు కూడ ఈ మూత్రలను నేమించి గుణవంతుల
మయివారు. 350 మూత్రం గల సీసా 1-కి రు 0.40
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0.40 ఒకేసా
6 సీసాలను రెప్పించిన పోస్తే ఒకే 1-కి రు
12 సీసాలు " " " 2-1కి రు
25 సీసాలు " " " 5-కి రు
మద్రాసునుండు అన్ని ముకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల
(801-594) మై నూ 11.
తండ్రి నివాసము... కండిట్ వైద్యశాల.

హామివాదుల దృష్టిలో మనోదృష్ట్యాలు కలవాని భావింపబడినను, దేశభక్తియు వారి కొక్కించుకయు తీసిపోని వ్యాధివాదులు మున్నగువారి హేళనభావముతో అసహాయవాదులు విమర్శింపబడుదు. వారిని పూర్తిగా గౌరవింపవలెను. ఎల్లవాడు భయవిహ్వలై వెనుకకు జంకుచుండు కాలమున భీర్యముతో ముందునకువచ్చి తేజసవేసినవారు వ్యాధివాదులే. కాన విరంధుడు మీలో నొక్కొక్కరును విరవాదులు వ్యాయవాదులు, ఉపాధ్యాయులు ప్రభుత్వోద్యోగులు, సి. వి. డి. ఉద్యోగులు మున్నగు నెల్లపక్షమున సద్భావమున కలిగియుండవలెను. మితవాదులు మనదేశీయులు. వారివృత్తు మనపక్షమున చేరుచున్నారు. దేశస్వార్థత్వమునకు విజయము భంగము కలుగనున్నదని వారికి తోచినప్పుడు వారు తమ భాగములను స్వప్రముగ తెలుపుచున్నారు. ఇప్పుడు 'రిడను' 'రెంపారి' పత్రికలలో ప్రకటింపబడు ప్రధాన వ్యాసములు జడిచిన ఎల్లరకు ఎంతోలాభము కలుగగలదు. గర్వశుభ్రాంక్షాభిలాష దేశమునకుచేసిన నేతన చివరకు మనము తుడిచివేయ తగినవా? ఆయననుగూర్చి ఆపక్షానకముగ ఎవరైన నేమైన అనినపుడు నాకన్నులమెట్ల నీరు కాకుండ నేనాపకాలను. అన్ని విషయములందును మనలో నేకభవింపజాలని వారివిషయమున ననానమును నహింస వలయునని మహారాష్ట్రపాక్షము ఎట్టియుత్తమ భావముతో వాదించినో దానిని విరంధుడై హింతుగాక! త్యాగమునుమా పవలసిన అనగడముకలిగినపుడు మహారాష్ట్రవంశరాష్ట్రమునునకు వెనుకపడదు. మహారాష్ట్రమే అగ్రస్థానము నహించుననిపూడ చెప్పక చచ్చును. కావున ఈ సహన తత్వమును అసహాయవాదులందరు పూర్తిగా గ్రహించి ఆచరణమునకు లేవలెను. నేనింతమాత్రము కీనిని గూర్చి చెప్పితిని, గాన తమ నవరణను గూర్చి అసహాయవాదులు పట్టుపట్టరని నేను విశ్వసించును. దౌర్జన్యకాహిన్యము ఖ్యులతము. దౌర్జన్యరాహిత్యమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసముతో నూతనసంవత్సరాంధమున మన మీ విధానమును సాగించి వాయుతేజమున కార్య సిద్ధి జడయుదము. లేదా దౌర్జన్యరాహిత్య నియమమున పరిత్యజించెదము. కావున మన ప్రత్యేకవిధానమున ఇది ప్రభుత్వముతో తుదవరకు జరిగితిరలసిన సంగ్రామము. నాకుదౌర్జన్యరాహిత్యమునందు గాఢతమమగు విశ్వాసముగలదు. యథార్థమగు దౌర్జన్యము నాచరణముండుచుటకు వలయు మనస్థితిని దేశీయులు అలవరచుకొన గలిగినయెడల ఈ నెలలోపునే ఆకృతిని మొత్తమునను మనము స్వరాజ్యమును వాదానమును చేయవచ్చునని మహాత్ముడు నుడిచెను.

పాము తిప్పిస్తే, పకోడని తేదిగానూ 25 వ తేదిని అహమ దాబాదు చేరి.

మహావీరావిప్లవము మతభావము

మహాలింగవంశము యొక్క మతభావమును అహమదాబాదులో జరుగుతాంగ్రెసు మహమ్మదీయ భిలాపకు సభలవారికి తెలియజేయుటకు మాజరతుమవులానజఅబ్దుల్లా షేరింగిమి హుగారును, ఆయనసోదరపుత్రుడు మవులాన అబ్దులు వారిహజరము ప్రజాహమిదుసాదుగారును. మవుల్వీఅల్లాఫరహమకాఖాబామరహమదు గిద్వాంగుగూ 25 వ తేదిని లక్నోలో బయలుదేరి అహమదాబాదుకు వెళ్లిరి.

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయము.

రీడింగు ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమును గూర్చి వార్తాసంఘ ప్రతినిధికి మహాత్ముడు తెలిపిన విషయములు.

అహమదాబాదులో ఆసోసియేషను ప్రెసు ప్రతినిధి 24 వ తేదిని మహాత్ముని సంధర్శింప మహాత్ముడికి నుడిచెను. కాజ ప్రతినిధి నుడిచిన వాక్యములను వదున నాకు చాల మనస్థాపన కలిగినదని చెప్పక తప్పదు. యువరాజుగారి కాకను గూర్చి కాంగ్రెసు భిలాపకు సంఘముల భావమునకు రాజప్రతినిధి యంత అక్రమముగ ఆపాక్ష మొనరించునని నేనెన్నడు తలంపలేదు. ఎక్కటగాని కాంగ్రెసు భిలాపకుసంఘము లేవిగాని చేసిన తీర్మానములందు యువరాజుగారిపట్ల నణు మౌలీమైన దుర్భావముగాని నీరసముగాని మాపవలెనన ప్రశ్న యేకముగ లేదు. బహిష్కరణ మొక సిద్ధాంతమైన నాధారతడి

నది. నిరంకుశాధికారుల అక్రమవిధానముని దేనిని మేము తలంచుచున్నామో అట్టి విధానమునకు ప్రతికారముగ బహిష్కరణ మొక విధముగా ఉంది. హిందూదేశము నతి నీడమగు దార్శిద్య సిద్ధికిని బానిసత్వమునకును గొనవచ్చిన నీవిలు సర్వము వర్తములము మొదలగుటకే వారిపుడు యువరాజుగారి నీచేతమునకు రప్పించిని నేను మొనటినుండియు తలంచుచున్నట్లే యిప్పుడును తలంచుచున్నాను. ఆ దురుద్దేశముతో యువరాజుగారిని రావించిను నాయూహా పొంబాని రుజువు చేసినదని నేను సంతోషముతో తుమా పణిగొనెదను. స్వాగత బహిష్కరణము బ్రిటిషు ప్రజలకుందరిని తృప్తికరించుటయే యని రాజప్రతినిధి నుడిచిన వాక్యము గూడ నిట్లే ఆపమంజనము. ఇండియా ప్రభుత్వమును బ్రిటిషు ప్రజలును వేరై యుండ వారిని ప్రభుత్వముతో కలగుచుటవలన బ్రిటిషు దేశీయులకు తానెట్టి మహాపరామెనరించుచున్నాడో రాజ ప్రతినిధి గుర్తించలేదు. అట్లుచేయుటయే ఆతని అభిలాష యా? ఈతేజములోని బ్రిటిషు ప్రభుత్వవర్తము బ్రిటిషు ప్రజల ప్రతినిధులని భావించుట తలంపవలెనని రాజప్రతినిధిగారునా? ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగా చేయబడు నాందోళనము బ్రిటిషు ప్రజలకు ప్రతికూలముగ నాందోళన మగునా? అదియే రాజప్రతినిధి వాదమైనచో నిరంకుశాధికారుల విధానమును గూర్చి తీవ్రమును సమర్థమునగు నాందోళనము జరుపుట యని నిరంకుశాధికారుల నైజన్యభావమును వెల్లడించుటయు బ్రిటిషు ప్రజలను ధిక్కరించుటయే యగు నేని నేనా దోష మొనరించినని యొప్పుకొనక తప్పదు. హిందూదేశమున కలుగుచున్న అత్యధికముగ నవనిక ననమును గ్రహించుటలో రాజప్రతినిధి పూర్తిగా భ్రమసి యిరలల భ్రమింపజేయుచున్నాడని నేనేత విషయముతో చెప్పక తీరదు. భారతీయ లేజాతికి గాని ఏ ప్రజాసముదాయమునకు గాని ప్రతికూలురు కాకు. నేడు యిండియా ప్రభుత్వమును సరించుచున్న విధానమును తొలగించుటకే వారు కృతశిశ్చయై దీక్షిత్వోపని చేయుచున్నారు. వెయ్యి న్నొకటవసారి నేను నేను మరల చెప్పుచున్నాను. రాజప్రతినిధి గాని మరి ఏజనసంఘముగాని ఎట్లు బెడరించినను బెడరించి: రీతి తాధించినను ఆందోళన మంతరింపదు. వికసనము చల్లారదని నేను నిష్కర్షగా తెలుపుచున్నాను. మేము కయ్యమునకు కాలు ద్రవ్యరేవు, యంత్రమునకు మొత్తము నుపకరిమించినవారము మేము కాము గాన మా విధానములలో దేనిని గూడ మేము నిలుపనిలేదు. దౌర్జన్యము నడగించుటకు గాక వ్యాయభద్రమై సక్రమమై అణుమాతమైన దౌర్జన్యమున కడములేని దృఢమగు నాందోళనము నడగించుటకే ప్రభుత్వమువారు నిష్కారణముగ నడంగిరి. గాన యిండియా దొరతనమువారు కాంధిని కలుగజేయగోరినచో వారే వారొక్కరే దానిని కలిగింపవలెను. త్వరలో ప్రేలునట్టి స్వభావము గల వస్తువుల నడుమ వారగ్ని గోళమును వేసిరి. అయినను ఆ వస్తువు లింకను ప్రేలకుండుటయే ఆశ్చర్యము. ముఖ్యకసర విషయము అక్రమత్రయమును చక్కచేయుటగాదు. సభలను జరుపు స్వార్థత్వము సంఘముల నేర్పరచు స్వార్థత్వమునో భంగముచేయుటకుండుటయే ముఖ్య కసరవిషయము. స్వార్థత్వమును బడయుటకే అసహాయవాదుల పక్షమున మౌలీమేగాక బీదరయుకు మొదలు కొటిత్వరుడగు సంస్థానాధిపతి వరకును గల ప్రజలందరి పక్షమునను అన్ని రాజకీయకక్షలపక్షమునను అభిలభారతదేశీయులందఱి పక్షమునను మే మీ సంగ్రామమును సాగించుచున్నాము. ఎట్టి సక్రమాధివృద్ధి నైనను యిదియే ప్రధాన నిజము. వ్యాయకాంతి రక్షణకు బాధ్యులగు వారే వ్యాధికాంతలపట్ల లేకమైన గౌరవము లేకుండవలెనట్టి సంఘటనమున చిక్కుకొనుటవలన స్వాత్వత్వ నియమ వ్యాఖ్యాతయగు రాజప్రతినిధి నేడు ద్వ్యధి లేక సిద్ధాంతమునకు విభేద యత ను మా ప క త న మ పట్టుబట్టుచుండుట రాజ ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరమున గోచరించినది. ఏదోయొకచోట యెవరికి యొకరి గాదు. వంగ పాంచాల సంయుక్త రాష్ట్రములందును ఢిల్లీలోను అత్యధికముగ నిర్దేశకముగ అగ్రహారాణి మావంతయు లేకుండనే నిరంకుశోద్యోగులు ప్రజలను బాధించు చున్నారు. నిస్సంభవిధాన మవ్యాధావస్థతో సాగుచున్నంతకాలము తేజమునందంతటను నిరంకుశోద్యోగుల క్రూరకృత్యములు ప్రజలకు మానవు. ఈ విధానమును నాగరకతా పద్ధతిని సాగించినను అట్టివిక పద్ధతిని సాగించినను అసహాయవాదులకేగాక భారతీయుల కందరకునుగల మార్గమొక్కటియే. సభలనుచేయుట సంఘములను ఏర్పరచుట అను స్వార్థత్వముల నెంతమాత్రమును విడువ నీలులేదు. మేము మాగ్రంథములను తగులబెట్టిమి, మానవుల కందరికినిగల యీ ప్రధాన స్వార్థత్వమును మరల నిలుపుకొన గలుగువరకును పురోగమము చేసితిర

దము. నాభ్యక్తి విషయమును నేను స్వప్రపంచగోరదను. ఒడంబడిక జరుగవలెనని నేనత్యధికముగ కోరుచున్నాను. దేశీయనాయకుల సమావేశము జరు వలెనని నేనానించుచున్నాను. తెలియగోరు వారందరును మా స్థిరసంకల్పమును బాగుగా గ్రహింపవలెను. నేనెట్టి నిబంధనలను విధింపను. దేశీయనాయకుల సమావేశము జరుగుటకుండు నాకేమైన నిబంధనలను విధించుచో నేను కాని నిముండుగా పరీక్షించుట కకకాక మియ్యవలెను. అవి అత్య వివాదనకరములని నాకు తోచిన నేనంగీకరింపజాలక పోయినచో నన్ను తుమింపవలెను. సంగ్రామమున కుపకరిమించినవారు ప్రభుత్వమువారే యగుటచే ప్రజలయందు కలిగిన అగ్రహారావమును తగ్గించుటకుగూడ వారే వారొక్కరే ప్రయత్నింపవలెనని మహాత్ముడు నుడిచెను.

నయ్య క రాష్ట్రములు

కాశ్మీర్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పట్టుకొనుట

24 వ తేదిని పోలీసువారు కాశీనగరమున కాంగ్రెసు కార్యాలయమును కార్యదర్శి గృహమును పోదాచిన కార్యదర్శిని పట్టుకొనిరి. దీనితో కాంగ్రెసు వలంటీరుల యంతానాము రెట్టించినది. 24 వ తేదిని వలంటీరులు చాకులతో గిరముల మల కాదుచు గుంపులు గుంపులుగా నడచిరి. వారిలో 150 మందిని పట్టుకొనిరి తెలియుచున్నది.

ఇండియెండెంటు వ్రాతప్రతి సుసాదకునిగూడ పట్టుకొనుట

ఇండియెండెంటు పత్రికను వ్రాతలో ప్రకటించినందులకు సుసాదకుడు మహాదేవ దేశాయిగారికి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష. యు 100 రూపాయలు జుర్రానాయకును వేయబడెను. 24 వ తేదిని పత్రిక ప్రెస్టెటెంటుగూడ వెలువడెను.

24 వ తేదిని 62 మంది వలంటీరులను అలహాబాదులో పట్టుకొనిరి. వారు తమ రాజ్యమును తమ స్వరాజ్య పోలీసు సానమును ఏర్పరచి స్వరాజ్యపోలీసు యిన స్పెక్టరులను కనిపెట్టుటను ఆయావిధుల మొగ్గులనుంజిరి. వారు స్వరాజ్యపోలీసుస్టేషను యెదుట కవాతుచేయుచుండగా వారిని పట్టుకొనిరి.

పంజాబు.

లాహోరు వలంటీరులు

లాహోరులో 22 వ తేదిని పట్టుకొనబడిన వలంటీరుల నందరిని 28 వ తేదిని వదలిరి. అధ్యక్షుడు లాహో వర్ధమానము నగర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి దిల్లరుసింగుగార్డును చెరసాలకు. పంజీ లాహోరులో ఏకలలోనికి వచ్చిన వలంటీరులను చెదర గొట్టుటకు పోలీసువారు క్రొత్తమార్గమును కనిపెట్టిరి. వలంటీరులు వచ్చుచారికి అడ్డుగా రైల్వే బ్రిగేడును నిలుపుచున్నాడు. అబ్రిగేడువారు నీటి గొట్టములను పట్టుకొని సిద్ధముగానుండి వలంటీరులపై గొట్టములలోనుండి నీటిని తెల్లవగా కుంపించెదరు. ఇదియే క్రొత్తమార్గము.

బొంబాయిరాష్ట్రము

నిర్బంధవిధాన నిరసనము

నాసిక మితవాది ఆర్. జి. ప్రధాను బ్రేడు యూనియన్ కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి చమనలాలుగార్డు నిస్సంభవిధానన నాతేపించుచు కాజప్రతినిధికి లేఖనంపిరి. నాసిక మ్యూనిసిపలు చెయిర్మను ఒసాకాగారు నిజమితసభ్య అధ్యక్షపదవులకు రెండింటికి రాజీనామా నిచ్చెను.

పూనాలో మద్య నిరసనము

తొగి 24 వ తేదిని 3 మంది పారాదుకాగము వద్ద బోధించిరి. వారిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకునివెళ్లిరి. పూనాలో యీ యాద్యమమునకు నాయకుడగు అమచాదాఖాయి తంబోగారిని మరి యిద్దరిని చెరి 3 నెలలు కఠినశిక్షయు మరి యిద్దరికి జుర్రానాయకు వేయబడెను.

వంగరాష్ట్రము.

కలకత్తా హరతాళము

కలకత్తా పురతరభాగమున 24 వ తేదిని జరిగిన హరతాళమున అల్లడలేమియును జరుగలేదు. దీ పములు తెలిగించు వారు గూడ హగతాళమున చేరినందున చాలవిధులలో కటికచీకటులు క్రమ్యుగొనెను. క్రమిధిలో పోలీసువారిని ఏధి తుడుచు మ్యునిసిపలు నాకకొకనికిని తగవు కలిగినది తెలియుచున్నది. ఒకపార్లెంటు ఒక ఏధిలో దీపమును వెలింపబోగా నతనిపై రాళ్లు విసరిరి. మ్యునిపలు నాకరగు నొకకుర్రవానిని (ఏధితుడుచువాడు) అసార్లెంటు రాయిలోకొట్టెను. వానికి గాయముతగిలినది. వానిని బెత్వకాలకు పంపిరి. తన్ను ప్రజలుకొట్టెదని భయపడి పార్లెంటుగాడు గారిలో తుపాకీకాల్చి పారిపోయెను గాస్త్రీయకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కార్కరీపతి రాయిగారిని 24-వ తేదిని పట్టుకొనిరి.

నవనాగరికము

తత్ఫలితము

(మంగల-నరసింహాద్వీపము)

భారతదేశ జాతీయత యొక్క చరిత్ర చరిత్రపాఠశాలయే...

భారతదేశమున జరిగిన చరిత్ర తాండవమాడుచున్నదా తేక...

పూర్వము ప్రతిరేకుల కొంచెముగనో గొప్పగనో...

జేరెను. బాకీలు వసూలు గానవచ్చును న్యాయసానముల కెక్కుట...

ఈరీతిని నాంగ్లేయులకు మూడు లాభములు కల్గెను.

ఇప్పుడీదర్శిగ్రామము కావధము నిధింపవలెనని తెల్ల...

ఇక, సుదేశీయులైనను మహమ్మదీయుల ప్రభుత్వములలో...

విశేషములేదు. గాన ప్రభుత్వనాగరిక మవలంబించినను ఇతర...

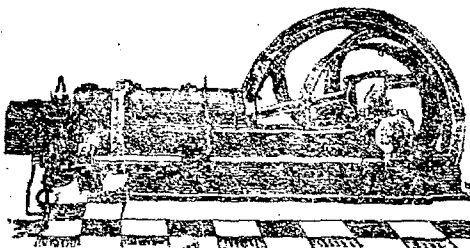
అమ్మకము (1842) బంగారు, వెండి, రత్నము ల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపసు ఇచ్చినపుడు...

రబ్బర్ క్రాడాలు ఇంజనులు

20, 26, 60

గుర్రముల

పవరగలవి

ప్లాకులో నిర్ద

ము గనున్న వి

ధరలు సరసము

మావద్ద మిల్లు సామానులు యావత్తుగూడ దొరకును.

ఇండియన్ కామర్స్ అండు ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,

తెలిగ్రాములు "Lucky" 40 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు

తెండ్రు కావలెను

కార్పొరేషనువారి ఎడ్లకు 1922-వ సం॥ం జనవరి (10-1-1922 మొదలు 10-2-1922) నెలకు కావలసిన 55,000 పౌనుల గోదా మ పొట్టు సప్లయచేయుటకు ధర వట్టిని ఈ క్రింద చేపూలుచేయుటచేన వారివలన జనవరి 4-వ తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు అంగీకరించబడును. ప్రతి తెండ్రుకు ఒక కివరులో అతికించి, కవరు పైన 'గోదా మ పొట్టు సప్లయ చేయుటకు తెండ్రు' అని వ్రాసివంచవలెను. మాదితీలు పెద్ద తెల్ల సీసా బుడ్డిలో వేసి, బాగుగా సీలుచేసి కంపుడు, రూప 500 లు ధరావత్తు కట్టవలెను. 5 తెండ్రుదాదని ధరలు అంగీకరించబడునో అది 1922-వ నవరినెల 10-వ తేది మొదలు కొని ఫిబ్రవరినెల 10-వ తేది లోగా కవుపుల కావల చీఫ్ సూపర్ కలెక్టరు గారివలన, ఏయే తారీఖునందు ఎన్ని పౌనులు గోదా మ పొట్టు యివ్వవలెనని ఏర్పాటు చేయబడునో, వాటిని అంతయు సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన ట్రెజరీ యన్ బేసిక్ వద్ద, నిర్ణయకాలమునందు డెలివరీ చేయబడి బద్దదాను. (3270)

జను మొందిన తెండ్రుదారుడు వైవరత్తుల ప్రకారము తాను నడచుకొనునట్లు తెండ్రులు అంగీకరించిన 3 డివిజనులలోవల బడంచడిక వ్రాసి యివ్వవలెను.

హెల్త్ టెస్టింగ్ మెంట్లు } సి. సింగర వేలు
మదరాసు కార్పొరేషన్ } మొదలియాక్.
28-12-21 } హెల్త్ ఆఫీసరు.

1922 సం॥ రం॥ క్యాలెండరు

12 కాగితములు 3 భాషలు
ఆంగ్ల, ద్రవిడ, హిందూస్థాని గలవి.
ఇదిలో బొంబాయి, సెంట్రల్ కిలీషల్ కమిటీ ఆధ్వర్యము క్యాలెండరులు అనగా హజిరాన్ మహమ్మదు చొటాకేటు, హాలానా మకతాలి, డాక్టరు సైఫుద్దీన్ ఖాన్, అహమెద్ హజిద్దీన్ కాలి, హాలానా యాహూబు హుసేన్ నేటు, మున్నగు ప్రముఖుల ఛాయాపటము 3 రంగు లలో ముద్రించబడియున్నది.
1 క్యాలెండరు ధర రూ 1-0-0
రూ 17 అం X 11 అం. { 6 " " 4-8-0
12 " " 7-8-0
మిక్కిలి సొగసైన లేడి క్యాలెండరు 8-కి రూ 1-0-0
రూ 9 1/2 అం X 4 అం.
పోస్టల్ షాపు ప్రత్యేకము. మీ ఆర్డరును తక్షణమే పంపు కొనుడు. ఈ ట్రైములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
Apply to:- SOLDER & Co.,
193, Triplicane High Road, Madras.

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా తిరుగు తాలూకా మామూడు కాపు రెవెన్యూ డివిజనులు కోనూరి పెదవెంకటాచారి కు. శివరామరాజుగారున్న ఆయన మైనరు కు. వెంకటేశ్వరాచారి రాజు కు. గార్తీయకా గారున్న తమ తాలూకు యాదిగున వివరము కల స్థిరాస్తిని నామ రు 80180 లకు 21-5-1921 సం॥ం తేదీని క్రియపర్చి కల్త్రాట్టులు వ్రాయించియచ్చి యాది కుల కే రు 2530 లకు ప్రతిఫలము తీసికొని తక్కిన క్రియ ధన మును, ఆయన లోకులకు వ్రాయించి యిచ్చిన తనఖా బాకీలు యిచ్చుటకు ఏర్పాటుచేసికొన్నాడు. క్రయాస్తిని కల్త్రాట్టు కామంజే నాకు స్వాధీనపర్చి యున్నాను. క్రయాస్తిని ద ఆయనబాను నేనే ఆపభవించుచున్నాను. నా కల్త్రాట్టులు (క్రయ అగ్రిమెంట్లు) దర్మలాను నడచు శివరామరాజుగారికి దురుద్దేశముకల్గి నా కల్త్రాట్టుల సంగతిని యితరులకు చెప్ప కుండా నడచు ఆస్తిని ఆచ్యుజాపుచున్నాను. కాబట్టి యిందు మూలముగా తెలియజేసిది యేమనగా, నాకు విక్రయమై యాదిగున ఆస్తిని యెవరును కొనకూడదు. కొనేయెడల నష్టపడుదురు.

ఆస్తి వివరము.

అత్తిలి కలు 211 మామూడు గ్రామము తాలూకు యానాం	పల్లం రీసర్వే సం 191 రు 18-23 సం
దీటో గ్రామము తాలూకా జిరాయితి పల్లం 808	రు 8-60
" " " 809	రు 1-34
" " " 806	రు 0-71

వేరసి F 28-58

ఇరుకదిమాడు యకరాల యెనుబడియెనిమిది సెంటు ఖూమిన్చి యందుల ఫలశ్రుతములు. నూయి, పాక, కగయి రాజున్న నడచు గ్రామము తాలూకు కనమూరివారి వొడ్డి అనే పేరుగల సుమారు 880 అయిదువందల యెనుబడి చద రపు గజముల నివేశన ఫలము, యిటు కగయి రాజున్న, ఇటు దాట్ల నారాయణరాజు, మామూడురారు.

ఆంధ్రభాషావిలాసిని

పులికాధిపతులు - కావ్యసిధి, శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారు. ఇతనికి ప్రతిమాసమున పుస్తకరూపమున ప్రకటింపబడు పుత్రిక. ప్రావణము (ఆగస్టు) నండి వెలువడుచున్నది. అమూల్యము లగు గ్రంథరచనలు ముద్రింపబడుచున్నవి. చందా సంవత్సరమునకు రూ 3 లు మాత్రమే.
(1) ప్రభవతీ ప్రద్యోగ్న వాటము - సుప్రసిద్ధ లగు శతావధానలు, తిరువతి వేంకటకవులు
(2) శ్రీరామునిజీవితచరిత్రము - పులికాధిపతులు.
(3) విక్రమిందాపరిణయము - కీర్తిశేఖర లైన శ్రీ రాజారావు (అనుదితము) జనార్దన శంకారాయణింగారు.
(4) కళాప్రభువాసుగుంధివితతిత్ర పద్య శ్రీ పితాపుర స్థాన కవిత్వ రచయితలచేత వ్రాసిన కవిత్వము:- కవిత్వములు, శతావధానలు, కీర్తిశేఖర వల్లి వేంకటకృష్ణకావ్యులుగారు.
(5) వచనాంధ్రకావ్యము - శతావధానలు - సత్యవోలు. సోమసుందరకవిగారు.
[3812]
1922 సం॥పు క్యాలెండరు అధికారి పంపు శిల్పరీతును ఉచితము, మరియు వారు:- కార్యదర్శి
చిత్రాడ - పితాపురం సోన్టు. (గోదావరి జిల్లా)

ఇంకను శస్త్రమిక్కిర లేదు

శ్రీ దక్షిణవల్లూరు, తయ్యూరు (యస్టేట్) సంస్థానాధిపతులచే పోషింపబడుచున్న నేటిపు డాక్టరు ఆబ్దుల్ అజీజు సాహెబునే సుప్రసిద్ధముగా తియారుచేయబడి అనేక యోగ్యతాపత్రములు బడసిన మందుల వివరములు:-

1. సిల్వరు పాడరు - ఇది రాచపుండ్లు మేనాములు ములు, సుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకీ బెబ్బలు మాన్యును. శరీరములో చిక్క కున్న తుపాకీగుండ్లు, గాజు ముక్కలు ఇనుప ముక్కలు వగైరాలు అపచేయను లేకనే బయటకు తీయటకు పనికివచ్చును. కత్తిపొట్టు వగైరాలున్న గోరుచుట్టు తామర కణుపులైవ్ గజ్జికర్పాణి మదమనూలలు వగైరాలు ఆహారముగా కుదురును. యావత్తు జీవజంతువులకు గాయములకు జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల రులం 1-కి 5 రూపాయలు.
ఒక కేసుకు పావురూలం మందు సరిపోవును.

2. సిల్వరులోషను - ఇది నోటిపూత, కాలిన పుండ్లు రక్త కాళమునుండి కారుచున్న రక్తము నాపుటకున్న పుష్కయోగించును. గళరీయాను మాన్యుటలో దీనిని మించిన మందు లేదని వాడుకలన మీకే తెలియును.

వెల 1 అన్నబుడ్డి 1 రూపాయ.
3. పాముకాటుకు మందు - ఒకబుడ్డివెల రు. 1

4. కాభియాల్ సులేమాని - ఇది యూర్యాని కాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుకాబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు నీరుకారుట దురద కండ్లకలక యెండ చూడలే కుండుట మొదలగు యావత్తు కండ్లజబ్బులకు వజ్రాయుధము.
ఒక బుడ్డి వెల 8 అణాలు.

5. కలరా మూత్రము - i మాత్రలు 25 గల డబ్బీ, 1-కి వెల 1 రూపాయ. ii రెజాబీ ఫరాకు అవున్న సీసా 0-8-0. ఇది కలరా వగయిరా యావత్తు విరేచనములు వాంతులు వగయిరాలకు ఆహారముగ పనిచేయును.

6. పార్శవునొప్పి వగైరా యావత్తునొప్పలకు మందు - వెల సీసా 1-కి 8 అణాలు.

వై నడవారించిన మందులన్నియు బర్మా చే నాజేశముల పుంగీ ఆను ఒకమహానీయునివలన కనిపెట్టబడినది.

ఇంకను వివరములు కోరువారు యాక్రిందిచిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. వై నడవారించిన మందులు పుష్కయోగించు విధము, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor,
South Vallur and Vuyyur Estates,
Thota-Vallur, Kistna District.

మద్రాసు అండు సదరక మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొరేటు చేయబడినది

నోటీసు (3319)

ప్రస్తుతము మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనులో నుంట్లున్న జనరల్ ట్రాఫిక్ మానేజరు ఆఫీసు 1922-వ సంవత్సరము జనవరినెల 3-వ తేది మంగళవారమునాడు సెంట్రలు స్టేషను నుండి మద్రాసు, పార్కు బానులోనుండు క్రొత్త జనరలు ఆఫీసుకు మార్చబడు నని యిలదువలన అందరికి తెలియజేయడమయినది.
తెలిపాను నెంబరు 1505.

ముఖ్య గవనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942
(2) పెదడు నువయోగించునట్టివారందరికిని తెనాలెన్ సిటీలో నుండు, దుర్గా పెరికల్ హోలారి ఫాస్ఫోరైట్ బొవధము ఒక వరము వంటిది. నా పెదడు సంబంధమైనట్టి వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా నయమైనను.
రంగూను } బాబులూల్,
80-6-17 } హెడ్ మాన్యువల్

గాంధీ అభిప్రాయములు

బెంగాలు విధ్యుక్తము

బెంగాలు విధ్యుక్తము తేటతెల్లముగ గన్పించుచున్నది. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు మొదలగు నాయకుల యరెఘనకు బెంగాలు సరియగుసమాధాన మీయవలెను. చాలానా అబ్దుల్ కలామజదుగారి యరెఘనాడే సమావేశముఖ్యము గలది. చాలానా అబ్దుల్ కలామజదుగారు భారతేశ్వరమునం తంతులను ప్రసిద్ధి కల్గించి. అందు మహమ్మదీయులందు వారికెక్కువ ప్రసిద్ధి కలదు. వారు చాల అనుభవజ్ఞులు. ఆయన ఇదివరకు చాలాకాలము రాంచీయందు నిర్బంధావాసమున నుండిరి. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు దాతన వన్నె కల్గెను. భారత మహమ్మదీయుల హృదయములందు వారు చిరస్థాయిగా నుండ గలరు. బెంగాలులోని హిందువులు మహమ్మదీయులను యెట్టి ప్రత్యుత్తరమిత్తురు? క్రియకు ప్రతిక్రియచేతనే ప్రత్యుత్తరమియవలెను. ప్రత్యుత్తర మెట్లుండవలెనో మనకు తెలియదు. బెంగాలు హిందువులను మహమ్మదీయులను నేలకొలిపి స్వచ్ఛందమైనట్లు లుగతే అరెఘనయించుకొనెదరా? వంగదేశము ఖద్దరును దప్ప మరేమియు ధరింపకుండుననుచునా? కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు తమ విజ్ఞాపనయందు గోరికటుల బెంగాలు విద్యార్థుల ప్రత్యుత్తర మిత్తురా?

దౌర్జన్యరాహిత్య విజయము

వంగదేశములోని హిందూ, మహమ్మదీయులు అందు ముఖ్యముగా కలకత్తాలోని వారు సంతృప్తికాంతములౌ నుండురని నమ్మెదము. ప్రస్తుత కాంతి షితి ఇకమిదనుండు కాంతికి చిన్న మైసయెడల బొంబయిపట్టణ మొనర్చినపూపమునంపిపోయినట్లే. బొంబయిగుణపాతముహృదయంగమమయెను. ఇట్లు ఎల్లప్పుటికిని ఉండవలెను. కలకత్తాలోని యానను లందరును ఇంకను మిగిలియున్న తమనాయకుల కేరవ తెను. వారు తొందరపడకుడను. వారు కాంతిచిత్తులైయుండి రాత్నములు ద్రిష్టచుండవలెను. పురుషుడుగాని స్త్రీగాని ప్రతియ సహాయోద్యమ వలంబకులును స్వచ్ఛందమై ప్రవర్తించుచు తమనాయకు కేంద్రమకొనవలెను. ప్రభుత్వమువారు తమఇష్టముచిన్నవారి నరెఘనజేయుటకు వీలుగ స్వచ్ఛందమైనకపటికను ప్రతిదినమును వార్తాప్రతిలందు ప్రకటింపవలెను. ఇట్టి ముఖ్యసమయమున వంగీయుల యుత్సాహము కాంతియుక్తమగు కార్యక్రమమును నుపహింపకలెను. బదాయి యుండరాదు. స్తుతివచనము లుండరాదు. ఉద్యమము నెడల మరసంబంధముగు భక్తియు, మనవిధిని నిర్వర్తించుటకు గట్టి పట్టుకలయు నుండవలెను.

కార్యనిర్వాహక సంఘము

ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహక సంఘము పరిశోధనయమున తుదిపర్యాయము సమావేశము గానున్నది. ఈసంఘములోని 15 గురు సభ్యులలోను దేశబంధుదాసు, లాలా లజపతిరాయి, పండిత మోతిలాలు నెహ్రూ, మాల నా అబుల్ కలామజదుగార్లు ప్రస్తుతము కార్యనిర్వాహములకు సార్వభౌముని అతిథులుగ జనిరి. మహమ్మదాలీగారి స్థానముక మవులనా అబ్దుల్ కలామజదుగారు మొన్ననే డిల్లీ యందు నియమింపబడిరి. అందులకు వారి వారి రాష్ట్రముల నుండి ఒక్కొక్క ప్రతినిధి వైసను కార్యనిర్వాహక సంఘము వారికి సలహానిచ్చుటకుగా నొకదినము ముందుగనే పంపవలెను. ఈసంఘమునందు సభ్యత్వములేని రాష్ట్రములవారు గూడ తమ ప్రదేశములను గురించి సంఘమువారి సలహా నిచ్చుటకుగా నొక్కొక్క ప్రతినిధిని పంపవలెను.

రాజీనామాలు

ప్రతికాఖ్యందరి ప్రభుత్వోద్యోగుల రాజీనామాలు పట్టికను వార్తాపత్రికలందుజరుపుచు నేయున్నారు. ఆట్టిరాజీనామాలు పట్టిక నొకదానిని బెల్గామునుండి నాకంపిరి, కర్ణాటక నాయకుడగు గంగాధర దేశపాండ్యగారికి కిత్తివిధింతులవలన సహాయ ప్రకారోగ్యాధికారియొక్క ప్రధానగుహస్తాతనపదవికి రాజీనామా నిచ్చెను. తన రాజీనామాయం దాలకు తన స్వంత చిహ్నులను కొన్నిటి నుదహరించెను. కాని అందుచే నాతడు ద్యోగమును వదులుకొనలేదు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమున కనుకృతి జూపుటకుగాను ఆస్సాళమునందు చాల మంది న్యాయవాదులు వృత్తినిమానిరి. ఇట్టివృత్తుల మానుటయు రాజీనామాలు నొసగుటయు వృద్ధి నొందునని నమ్ముచున్నాను.

గొప్పతగుధరల అమృతము
నేటిదినము కొనదలచినది రేపటివరకు ఆవకుడు.
ఏలననగా? నమయ మెరిగి పనిచేసిన నిత్యకృములలో
తప్పక అదృష్టము గలుగును. ఎచ్చట?
కాశీ, కంచి, బెంగళూరు, కొర్నాడు, మరియుతర గాలలోనుండి కట్టు, నూలు
జవిరీరకములు అంగడి ఈ దిగున దొక్కటియే యని తెలుసుకొనవలెను.
ది బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్స్ కాశీ, బెంగళూరు, నేలం జవిరీమందిరము,
40, 41, 42 రత్నబజారురోడ్డు, బార్లీబాను, మద్రాసు.

కత్తికర్తలు
నేను స్వచ్ఛందమైనట్లు నెన్నుకొనువిషయమును గురించి
యాలోచించుచుండగా కలకత్తానుందు కత్తికర్తలు కొన్నిచోట్ల
కనుగొనబడెనని వినుటకు చాలచిచారింపితిని. దౌర్జన్యరాహిత్య
మైనట్లు కత్తులుగాని కర్తలుగాని యుండరాదు. మనము
దౌర్జన్యరాహిత్యవ్రధారులమై యుండువరకు దౌర్జన్యవిన్నా
ములను విడచివేయవలెను. చోటాని మియానుగారు తమవిజ్ఞప్తి
యందు దెలిపినట్లు మనము దౌర్జన్యమును గురించి కలంపవలెన
దలంపరాదు.

ప్రకటన
కింగ్ డి. అండ్ కో అను పేరుతో బ్యాపారముచేయు
చుండిన కె. నమ్మాళ్వారు కెటికీ నదరు కంపెనీలో ఈ నెల
12-వ తేది లగాముతు యేలాటి సంబంధము లేదని యెల్లరికు
తెలియజేయడమైంది. (832)

ప్రకటన
ఇందుకల్ల తెలియజేయడం యేదనగా, ఆర్. ఎన్.
బాలక్. డి.ఎచ్. ఆర్. అను యిరువర్లున్ను, వారు కోలాపూర్
స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారియొక్క ఏజెంట్లు
వారమని చెప్పకొంటూ దక్షిణయిండియాలో యాత్రనామలై
నదరుకంపెనీ పేరుకు సగులకు ఆర్డరును ఆద్యక్షునున్న
పుచ్చకొంటూ యున్నార.
నదరు కంపెనీవారికిన్ని వైవారిరువర్లున్ను యేయొక్క
బాధ్యతయున్ను లేదు కనుక వైవారు తీసి ఆర్డరునున్న
ఆద్యక్షునున్ను నదరుకంపెనీవారు ఉత్తర్యదులు కారన
సంగతి యిందుకల్ల తెలియచాయడమయినది. (831)

Moganalal Kalidas Shah
For
The Sholapur Spinning & Weaving Co.
ది సాత్ ఇండియన్ అలైట్ టీక్
అస్సోసియేషన్, లిమిటెడ్.
1921-22 వ సాంవత్సరక వ్యాయామములు,
వేడుకలు
వేడుక జరుగుదినములు
1921 నం|| 5౦ దేశింబకునెల 24, 25, 26, 27,
28, 29, 30, 31
1922 నం|| ౧౦ జనవరినెల మొదటితేది
దక్షిణ ఇండియా వ్యాయామ
సంఘమువారి వైదానము, పీపిల్సువార్లు.

జాతీయకర్తము
జన్మకర్తము, పుట్టికేదీ కళ మున్నగువి లేకగా
సంవత్సర ఫలికములను క్యారెక్టుర రీకింగతో సహా యెన్ని
సంవత్సరములకైనను జ్యోతిష్యులగు సహాయము ఆక్రగితేయే
తరుంతుట తాము వాసికొనగలరు. ధనము, సంపాదనమున్నగు
ద్యావకభావములతో మీమీ వాకములకు మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యింటివ్యోతిష్యుడు. దీనివల 2 మాత్రమీ.
గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,
ఖంకొట, వికాఖట్టుంజిల్లా.

ఆరోగ్యములకు
ఒకమార్గము 219
తక్షణమే మీరు
ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి
అతంకనిగ్రహమాత్రలను నేనించిన
చాటు.
జాబితలు వ్రాయువాకి ఉచితము.
త్యరకుడు!
వైద్యకాశ్రీ మహేశంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగ్రహయావధాలయము, బ్రాజ్ఞ్య, 26 నవరాను.

Wonderful Leprosy Cure.
"కుప్పరోగ నివారణి"
ఒక మహత్మునట్లు లభించినది.
అష్టాశతస్తువ్యాధులను, యేలాటి సవానునమునగు,
పొడలు, చచ్చలు మొదలగు మేకావ్యాధులను రూపుమాపును.
వీర్వర్ధి శరీర కాంతి కలుగజేయును, గుణములేదని ఋజువు,
కేసిన చోరు 115 లు బహుమతును పశ్యములేదు. ఒక నెల
దినములుకంటె ముందుగా చరిపకు ముందు దర్శన 6-0-0.
రెడ్డి అండ్ కో, ప్రొఫ్రయిటరు యం. ను గా రెడ్డి.
గోపాల్ పురం, కొత్తపేటపొట్టు, గోవాపరిజిల్లా.

"స్వరాజ్య" నిరాచిత్తలకు
సోల్ ఏజెంట్లు కాలవరిమితి వర్గము
19:1 నం|| నవంబరు నెల 8-వ తేదితో ఆఖరైనది.
ఇప్పుడు అందరికిని పంపబడును సిరా లన్నిటికొను అరిఫరస
మైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర బ్లల్లవాక్ 6 గ్రాములు
0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-1-0, 26 గ్రాములు రు 4-0-0,
ఎంతపు 6 గ్రాములు రు 1-1-0, 12 గ్రాములు రు 2-4-0,
36 గ్రాములు రు 9-1-0. వ్యాప్తి, ప్యాకింగు ఖర్చులు వేరు.
Swaraj Ink Factory,
173/3 (7) Cornwallis Street, Calcutta.

నిష్ఠయుగ ఆయురారోగ్యులదిన కాశ్రీయ జౌవధములు.
సంద ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హాకెన్ రోడ్, నూంటుకోడ్ - మదరాసు.

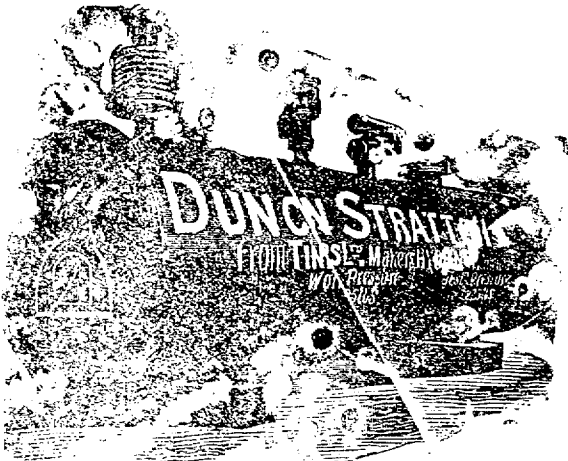
లింగునిచోద పురుషగంభీర
సంబంధ మాత్రలు
ఈ మాత్రలు శ్రీ సాను దయానంద స్వామిలవారి
ప్రొక్తము వీటిని నేనించిన దృఢమైన బలము నన్నిదీప్తి వైశ్య
కవనము మేకాకాంతి క్యాసోప కళమును గలిగించి యా
యుగ్యుద్ధిని సదా గలుగజేయును మిగుల వీర్యవృద్ధి నొందించి
ఁగభోగాభిలాషను మెడంకనట్లు జేయను మెదడునకు కాం
తి నొందగి జ్ఞాపకశక్తిని బుద్ధిని బలపరుచును. గుణమియని
ఎడల వైకము వాపనీ కుడడును. విద్యార్థులకును వైష్ణవ తత్వ
ముల శ్రీలకున, పురుషులకును సర్వోత్తోపయోగ కారిగ
నుండును. వీటిని నేనించుట కలన ననేకులును మహాలాభమును
బొందిరి. యీ మాత్రల పురుషోగ మెన్నటికిని మరువకలరు.
25 మాత్రలుగల దర్బా 1 కి వెల రు. 1 0 0
ప్యాకింగు అందు పోట్లేజి 0 6 0
అ. దిను:— ఏ వళినివేయ మొదలియార్,
8:29 లక్ష్మీవిలాసం కాళహస్తి.

DUNCAN STRATTON & Co.

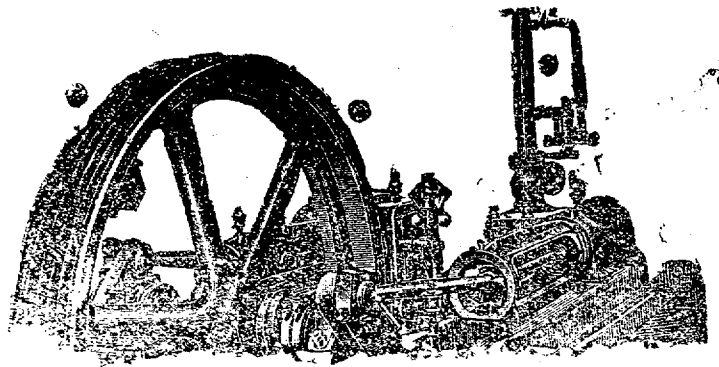
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో

(2412)

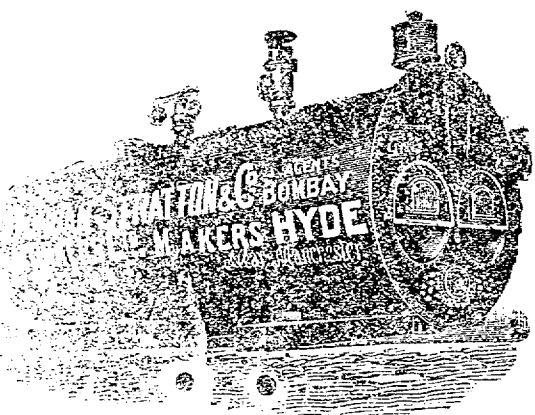
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వరుసగా — డయామీటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్ క్లింగు (నెవరు
90 హానులు మొదలు
150 హానుల వరకును.

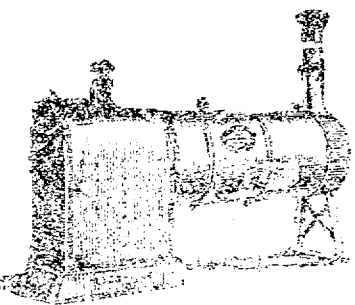

హైడ్రాను స్పిల్ కాన్ సిమ్ బాయిల్ డ్దు.

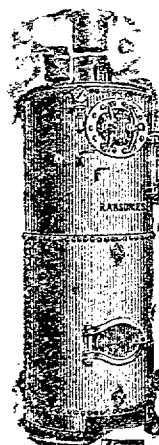

హైడ్రాను స్పిల్ లం కామెరు బాయిల్ డ్దు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకును.

డయామీటరు 6 అ. 6 అం వరకును.
డయామీటరు 6 అ. 6 అం వరకును.
డయామీటరు 6 అ. 6 అం వరకును.

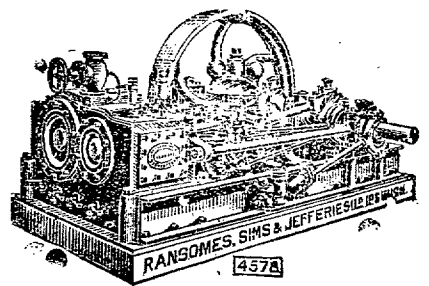
లోకో మల్టిప్లీయర్ బాయిల్ డ్దు.
స్టీమ్ క్లింగు (నెవరు 80 హానులు మొదలు
100 హా 120 హా 150 హా వరకును.

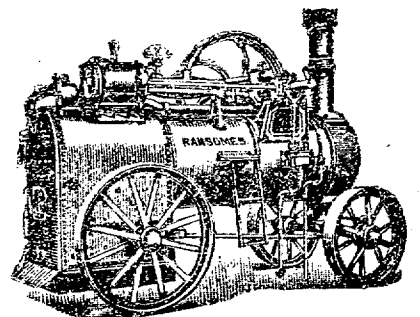
పర్వత బాయిల్ డ్దు.
డయామీటరు 6 అ. 6 అం వరకును.
డయామీటరు 6 అ. 6 అం వరకును.

ఈ క్రింద తెలుసుకొన వాటిని
స్వయం చేయదుము.
మాది బిల్డింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది (నెస్టింగు మెషిన్
మాది స్పిన్డింగు మెషిన్
మాది క్లింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిల్ డ్దు
లోకో ప్లవర్ మిల్లింగు మెషిన్
మాన్ మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్ [మలు
వడ్డు బియ్యముచేయ మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగిత, వర్కసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరగన్ మాన్ కురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్టు) కొరముట్లు
లేకులు వర్కసాయ కొరముట్లు
స్టీలు సాప్లింగు, కష్టింగులు, నెడెస్ట్లు
కాట్ బరక్ అండు కాట్టు బరక్ ఫుల్లియ.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైట్ బై సైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్ కుపాట్టు మొననుండి పోట్ తీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపాండు ఎంజినులు.

పోర్టబల్ స్టీమ్ ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీమ్ (నెవరు 120 హానులు గలవి.
కాంపాండు — హెన్రీ (నెవర్ సిలిండరు.
స్టీమ్ (నెవరు 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కె నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంజనీర్స్ కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, శైత్యము, వడిశము, రొమ్మవడిశము, తలనెప్పి, వాయునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బీతో నూర కలదు (—10—0; డబ్బీ 1-5 దుర్బ 5—12—0. పోట్లుగర్బము నలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ప్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, నందరాసు.